

Ština plačana v gotovini

Bogoljub

April 1938

Znamka: **JELEN**

Ime: **SCHICHT**

**2 zaščitnika
Vašega perila**

To dvoje daje gospodinj
zagotovilo, da bo dobila za
pranje perila najboljše jedr-
nato milo, katero obstoji:

SCHICHTOVO MILO
ZNAMKE JELEN

DOMAČI IZDELEK

Nemir apostola Tomaža

(Velikonočno premišljevanje.)

Te dni mi je pisal mlad izobraženec: »Gospod urednik, zelo me bega, ko vidim, da učeni možje umirajo neprevideni. Ali učenjak res ne more katoliško verovati? Razjasnite to v Bogoljubu!«

Ne vem, kako da sem spet segel po Hamletu, tej veličastni žaloigri, ki jo je slavni Anglež napisal v tistih dneh, ko je kraljica Elizabeta krvavo zatirala katoliško vero in ko so se v Ljubljani že odločno upirali lutrovcem. Gotovo že petdesetih sem prebral polnočni prizor na pokopališču: Danski kralj Hamlet, ki ga je skrival umoril njegov brat, se prikaže svojemu sinu, mlademu Hamletu, in mu razodene, kako se je zgodil gnusni zločin. Kot posebno obtežljivo okolnost navaja to, da je moral umreti nepreviden:

»Odrezan bil sem v cvetu svojih grehov, brez spovedi, priprave, obhajila, z nesklenjenim računom, a poslan na sodbo z vsemi krivdami na glavi.«

Mladi Hamlet: »O strašno, strašno, o prestrašno!«

Ko je l. 1910. v Astapovem umrl ruski pisatelj Tolstoj, mu je najlepšo posmrtnico napisal neki poljski duhovnik. Povedal je o velikem mislecu mnogo lepih reči. Nazadnje je dejal: »Zdaj bi bilo treba odgovoriti na najvažnejše vprašanje: Kaj je z njegovo dušo? Rečem samo, da Bog pravi po preroku: »Vaše misli niso moje misli.« Mi, ki smo navajeni postavljati ljudi desno ali levo, se bomo v večnosti najbrž zelo začudili, ko bomo zagledali na desnici veliko takih, ki smo jih mi postavili na levo.«

To je gotovo lahko res; a vprašanje ostane še prav tako mučno kakor prej: Ali mora naš izobraženec umirati »brez spovedi, priprave, obhajila«? Saj ste mor-

da brali, kaj je zapisal Ludvik Mrzel v Lučih ob poti (str. 14): »Ah, mati, ko sem bil še majhen, sva mnogo molila zame, mnogo sva zame upala oba, toda nikoli se nisva bala, da bo lahko kdaj še tako žalostno z menoj, kakor je zdaj. Nikjer ni zame luči z dobrim senčnikom in z velikimi tihimi sencami po stenah, nikjer ni zame bele roke. Noč je moj edini dom.«

In malo dalje: »Samo to je dobro, da mati ne ve, kako sem brezbožen, kako sem čisto brez vere. V nedeljo grem k maši, kaplan govori... Vsi vedo, kako je z menoj, prav vsi. Samo obzirni so, nočejo me žaliti in mi ne povedo v obraz. Nekakšne korake bo treba storiti, tako ne gre več dalje.«

Da, tako ne gre več dalje, treba bo storiti nekakšne korake. Toda kakšne?

Morda podobne, kakor jih je napravil francoski izobraženec Jakob Rivière. Ko ni imel vere, se je obrnil do visoko izobraženega Pavla Klodéla (Claudel), ki se je bil od popolne nevere izpreobrnil v živo vernega katoličana in je bil takrat poslanik francoske države v Tokiu. Dolgo sta si dopisovala. V nekem listu je očital Rivière svojemu učeniku: »S t r a š n o stvar zahtevate od mene, ne da bi trenili z očmi.« Klodél mu je pa odgovoril: »Ubogí otrok! Razumem vaš strah spričo novega sveta, ki se vam odpira; zakaj ne smem vam prikrivati, da se je treba odpovedati veliko rečem: za naprej ne boste več smeli delati in misliti, kar bi hoteli.«

Rivière se je naprej mučil z dvomi in pisal: »Vidim, da so moji ugovori piškavi, pa v e n d a r s e n e v d a m. Do danes sem vedno našel kak nov razlog, da bi ne veroval. Zdaj je tudi to minilo. Potrdim vsemu, kar vi hočete, ker vem, da je res-

nično; nič več ne ugovarjam vašim dokazom, in vendar se ne vdam. Čutim, kako je to zadržanje čudno; pa ne morem drugače.»

Kako je vendar to mogoče? Saj n. pr. to, da je Bog, vem tako jasno, kakor vem, da je dvakrat tri šest. Toda vedeti, da je Bog, to je premalo; zakaj vedeti, to je razumska stvar, a Bog ne sme in ne more biti samo za razum, temveč tudi za voljo. Volji Bog začrta novo smer (s svojimi zapovedmi). Zato je že grški modrijan Platon izrekel globoko besedo, da je te vrste resnice (Bog, neumrljiva duša, svobodna volja itd.) treba sprejeti s celotno dušo, ker so naslovljene na vso dušo. Če torej ne rečem: vem, da je Bog, ampak: verujem, potem ta »verujem« izraža odločnost, živahnost, globino, s katero volja pritrjuje spoznani resnici in jo objema.

S tem razum nikakor ni dobil nezaupnice. Ne! Razum je resnico spoznal, a dotlej je bila resnica mrzla in kakor v zraku viseča. Volja pa je priznala njeno toploto in življenjsko moč, ji odprla vrata duše na stežaj in jo z ljubeznijo povabila v goste.

Božja resnica se ne sprejme, kakor dobi berač merico moke v malho ali otrok dinar v hranilček: padel je noter in zdaj je notri. Ne. Resnica se kakor živo seme vsadi v živo dušo. Duša mora nuditi sprejemljiva tla in pustiti, da se rastlinica zaraste, vanjo s svojimi koreninicami in spoji v eno.

Plemeniti mislec Laprun je nekoč takole zapisal: »Če se bogotajec pritožuje, da se mu bivanje božje ne zdi dosti dokazano, se mu lahko odgovori: »Zahtevate več luči, toda iskati bi morali zmanjšanje vaših strasti, ne pa povečanja dokazov. Ker ste poštenjak, so to seveda neznatne in nežne strasti: skriven napuh, ki vas ovira, da resnici ne daste vsega, kar ji gre; nevidne slabosti, zaradi katerih morda ne zanemarjate nobene vaših družabnih dolžnosti, ki pa so krive, da ste nasproti resnici izdajavec; končno vsakovrstne nepravčnosti, zanemarjanje, bojzljivosti, neznačajnosti, ki so seveda majhne, a so kljub temu vedne ovire resnici. Ne verujete. Dajte, da vam stavim spoštljivo vprašanje: Ali ste gotovi, da si nimate nič očitati? Ne tožim vas, ne sodim vas. Sodite se sami! Izprašajte si vest! Ali ste storili, ali ste se trudili storiti vse, kar ste spoznali za dobro. Recite resno, v vesti, ali ste s seboj zadovoljni ali nezadovoljni?«

Zdaj razumemo, zakaj je pisal Klodel prijatelju Rivièru: »Mnogi me vprašujejo

v verskih rečeh, a malo jih je, ki bi imeli pogum, da bi jim bilo več za rešitev duše kot za napuh.«

Da si osvojiš resnico, jo je prej treba ceniti. A, da jo moreš ceniti, jo moraš videti; in da jo moreš videti, je nujno potrebno, da imaš čiste oči.

Celo Renan je zapisal v svetlem trenutku: »Človek je najbolj veren v svojih najboljših urah. In kadar je najbolj veren, je najbolj notri v resnici. To je takrat, ko je dober, ko hoče, da njegova krepost ustreza večnemu redu. Kako bi mogli dvomiti, da človek v teh trenutkih najbolj vidi.«

»O Resnica, luč mojega srca,« je izpovedal sv. Avguštin, »naj mi ne govori moja tema! Slišal sem tvoj glas za seboj, naj se vrnem, ali komaj sem ga slišal zavoljo hrupa v moji duši.« (Izpovedi XII 10.)

Zdaj tudi razumemo, zakaj je treba za vero moliti. Pavel Klodel je Rivièru takole povedal: »Danes z vami ne bom modroval. Sklenil sem, da bom vsak dan odmolil rožni venec za vas. Veselilo bi me, če bi vi hoteli včasih storiti isto. Molitev ne bo ostala brez sadu, tudi če še ne verujete. Prinesla bo duši čudovit mir in vam bo odprla pota zveličavnih misli.«

Moliti za vero se ne pravi hipnotizirati se ali prevarati se s sugestijo. Ne, moliti se pravi: Odpreti vrata in okna svoje duše na stežaj in vse pripraviti za dostojen sprejem. Moliti se pravi pripraviti se, da bi resnico sprejeli s celotno dušo.

Da, nekakšne korake je treba storiti! Morda podobne kakor jih je napravil eden najboljših sodobnih belgijskih kritikov, bivši profesor na Ruskem, Leopold Levaux. Vero je bil izgubil že, ko mu je bilo štirinajst let; tudi v Boga ni več veroval. L. 1911. je zapisal: Nisem več ne kristjan ne katoličan; studij se mi vera, molitev, obredi, vse to se mi zdi poniževalna zunanjost. L. 1913. se je poročil s prav tako brezverno gospodično. Isto leto pa ga je prijatelj opozoril na neko knjigo bistroumnega in globoko pobožnega pisatelja Leona Bloya, ki je bil že veliko izobraženec privedel v katoliško Cerkev. Začelo se je dopisovanje. Mladi učenjak je vzel v roke Sv. pismo, življenje svetnikov, dela cerkvenih očetov, zlasti »Izpovedi« sv. Avguština, »da bi videl, kaj se pravi verovati v Boga in kako je ta veliki mož prišel do tega.«

Nato je proučeval resničnost evangelijev in zgodovino Kristusove Cerkve, pa »ne iz knjig krivovercev, židov, svobodomislecev in odpadnikov!«

Zdajci je jasno spoznal: »Če priznaš, da Bog je in da se je razodel, potem je edino dosledno, da sprejmeš rimsko-katoliško vero.«

24. oktobra 1914. prosi v pismu Leona Bloya molitve za milost, »da bi se več ne obotavljal in da bi mu bilo dano ubiti starega človeka«.

Dne 28. novembra se je v dominikanski kapeli v Liežu s svojo ženo Heleno vrnil h Kristusu: »Zdaj sva le otročička, ki jima je Bog odpustil, izgubljeni in spet najdeni ovcí. Nikoli nisva okusila sreče te vrste. O Jezusov mir, okušava te. Kristusova luč, vidiva te, in v tebi vidive vse.«

Pred leti je tak učen gospod, ki je kmalu nato tudi prehitro umrl, potrkal na moja vrata in dejal z neskončno prijaznostjo: »Gospod, prišel sem se vam zahvalit za veliko uslugo, ki ste jo izkazali moji nečakinji; prepričan sem, da je bila prav vaša beseda odločilna.«

»Kako ste plemeniti, gospod profesor, da ste tako hvaležni, saj to danes ni več v navadi!«

Potem sva govorila o čudoviti lepoti prirode in o sledovih Boga v stvarstvu. Gospodov glas je privzel skrivnosten poudarek kakor pred povzdigovanjem. Slednjič je dejal:

»Morda ste opazili, da prihajam vsako veliko soboto v vašo cerkev k Vstajenju. Vselej se živo spominjam, kako sem nekaj tu ministriral...«

Jaz sem takrat živo čutil, da bi moral še nekaj reči, a ker je bil gospod neskončno uljuden, res nisem vedel, kaj in kako, in sem bil čudno obziren.

Ko danes na take in podobne reči mislim, mi prihaja v spomin stara rimska navada. Kadar so hoteli Rimljani kakemu ljudstvu vojsko napovedati, so poslali na mejo svečenike, ki so glasno oklicali vojno napoved in nato vrgli na sovražno zemljo sulico. Podobno bi morali mi delati z ljudmi, ki so se odtujili veri in Cerkvi. Približati bi se jim morali in iztreliti v njih srce pšico notranjega nemira: Saj najbrž nisem na pravi poti. Kaj če je Bog? Če je duša nesmrtna? Če je Cerkev božja ustanova?

V tem so bili pravi mojstri prvi kristjani. Kakor pravi italijanski begunec Don Sturzo v svoji zadnji knjigi o »Cerkvi in Državi«, so se kristjani vrinili v tedanji poganski svet, ne da bi bili sprejeli njegove bogove in njegove navade. Živelí so sicer v rimskem cesarstvu, bili so deležni zemskih koristi politične družbe, družine, razreda, poklica, a čutili so se tuje vsemu

temu. Kristjani so tedanjo družbo razkrajali in hkrati prenavljali. V vsem vedenju in življenju so bili v nasprotju z drugimi. Ali z drugo besedo: V svoji okolici so se jali dušni nemir, tako da so pogani vpraševali: Kaj nam je storiti?

A danes? Apostol nas prosi: Ne vrzite se po svetlu! Mi pa se trudimo, da se v mišljenju in delovanju zenačimo s svetom. Prvim kristjanom so se čudili. Ali se nam čudijo? Prvi kristjani so v neverna srca sejali nemir. Od nas bo pa Bog najbrž terjal račun za množico brezbriznih, ki so bili poklicani, da bi bili naši bratje, pa smo jih pustili v miru.

Ko sem bil zadnjič v Ljubljani, sem srečal prijaznega vseučiliškega profesorja. »Saj se me še spominjate: Spoznala sva se tam in tam.« »Da, res je, sedaj vem.« »Gospod profesor, povejte mi, prosim, zakaj učeni možje umirate neprevideni?« Zastrmel je zaradi nenadnosti in nasilnosti vprašanja. »Hotel sem le to reči, če je tega kriva učenost?« »Ne,« je odgovoril, »učenost nima s tem nič opraviti. To so druge reči.«

Med »druge reči« spada morda tudi to, da smo verniki premalo ponižni in da prenačljeno in brez usmiljenja sodimo dromečega Tomaža. Ubogi apostol pravi: »Ako ne vidim na Jezusovih rokah znamenja žeblicev in ne vtaknem svojega prsta v rane od žeblicev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.« Mi smo tako neplemeniti, da izmed vseh teh besed največji poudarek damo besedici »ne«. Apostol, ki se je mučil z dvomom, je pa v svoji duši poudaril: **b o m v e r o v a l** (ko si vero zadostno podpre). Če bi ga vstali Zveličar ne bil tako razumel, bi mu pač ne ponudil dokaza!

O sebi pravimo, da imamo vero. Hvala Bogu! Toda vprašanje je, kakšna, kako velika je naša vera. »Če bi imeli vero,« je dejal Jezus, »bi gore predstavljali.« Namesto da bi te besede za res vzeli, jim rajši podtikamo, da so pač malo pretirane.

Pred nami se kopičijo gore krivic, zamrz in sovraštev, gore verskih težkoč dvo-mečih, v veri onemoglih Tomažev. Ali jih mi predstavljamo, ali sploh čutimo, da bi bila to naša dolžnost?

Da, zdramimo in zavedimo se svojih velikih, resnih dolžnosti do tistih, ki ne verujejo, ki dvomijo, ali ki sploh niso več nemirni. Na razne načine jim dopovedujemo: »Gospoda smo videli. In ni dvoma, da bo ta in oni prej ali slej ves srečen vzkliknil: Moj Gospod in moj Bog!«

J. Šimenc.

Zakaj na zemlji je tema . . .

*Zakaj na zemlji je tema
in trese se Kalvarija,
brezčutne skale pokajo,
z naravo mrtvi jokajo?*

*Na križu, glej, visi Gospod,
trpi za ves človeški rod,
v bolesti smrtni govori:
»Zakaj me, Bog, zapustil si?«*

*On, ki je vseh stvari vladar,
daruje Bógu v spravni dar
življenje, svojo srčno kri,
da svet pogube rešil bi.*

*Na križ povzdignimo oči,
tam sije luč nam milosti
iz Jezusovega Srca,
ki krvavi za greh sveta!*

Gr. Mali.

V mladostnih viharjih¹

»Najboljša priprava za srečno zakonsko življenje je dobra in skrbna vzgoja v otroški in mladeniški dobi«. (Druž. molitvenik, str. 5.)

Izredno skrbnega vodstva je potreben otrok v prehajajoči dobi in v času dozorevanja; takrat, ko se razvija, ko iz otroka postaja mladenič, oziroma mladenka. V tem času potrebuje trdne opore, dobrega vodnika, skrbnega varstva.

V mladostnih letih sta značaja dečka in deklice nekam odbijajoča. Deček objestno gleda na deklico, ker ne vidi v njej nič izredno močnega in junaškega, ona pa njega pomiluje kot razposajenca in brezobzirneža.

Ko se v mladostnikih pojavi poprej nepoznana sila nagnjenosti drugega proti drugemu, naj brzdata svoja čustva in se vedeta spoštljivo med seboj, kajti to bo le njima obema v srečo in blagoslov.

Fantovo vedenje do deklet mora biti resno, spoštljivo in ubrano na zunaj, dvakrat pa na znotraj. V vsakem dekletu naj vidi in spoštuje sestro Device Marije, naj vidi njeno dušo, ki je ustvarjena za višje cilje, ne pa samo telo, ki je le krhka posoda.

Ženska ni ne angel ne zli duh, ampak se mora, kakor vsak moški, z duševnostjo in telesnostjo naporno boriti. Zato bo fant, ki je dekletu kakorkoli škodoval na njenem poštenju in nramnosti, dajal tudi težak odgovor pred večnim Sodnikom. Vsaka nedostojna misel ali beseda; vsako nedovoljeno zbliznanje med fantom in dekletom pa je tudi žalitev njenih staršev, bratov in sester, ki so dolga leta skrbno negovali to svojo ljubljeno,

Dekle, ki zaradi prezgodnje smrti staršev ali iz drugih vzrokov na domu ni imela dovolj skrbne vzgoje, je pa še toliko bolj potrebna pazljive spoštljivosti in obzirnosti. Sleherna nepravilnost do nje kliče po maščevanju h Gospodu vojnih trum.

Fant! Ravnaj z vsakim dekletom tako, kakor bi želel, da bodo pozneje drugi ravnali s tvojo hčerjo.

Vse vedenje fanta do deklet naj preveva misel, da bo le do ene smel imeti zaupnost in ljubezen; do svoje življenjske tovarišice, s katero bo stopil pred oltar in ki bo mati njegovih otrok. Zanj bo ostal čist in pošten; zanj pa bo tudi dekle čuvalo čistost in poštenje.

Naj torej mladenič ne bo neresno domač z nobenim dekletom, da ji ne bo vzbujal nepravilnih upov, zaradi katerih bi pozneje njeno srce krvavelo. Naj ne izrablja deklinške lahkovernosti in dobromiselnosti. Do vsakega dekleta naj se vede kakor do svoje matere ali sestre. Dekliška duša je sicer bogata dobrote, manjka ji pa dostikrat preudarne razsodnosti. V svoji dobromiselnosti se kaj lahko da prevarati.

Za vsako žensko je občutek osamelosti posebno nevaren. Ta ali ona si domišlja, da je ne razumejo. Njeno srce hrepeni po ljubezni, po človeku, ki bi jo dvignil in pokazal v pravi luči. Tako dekcle se še posebno hitro da prevarati. V zapeljivcu vidi le rešitelja. Vpričo take mladenke bo fant dvakrat pazljiv in višeski.

Dobro je, da se pove tudi tole: Moški se silno lahko pokvari, toda ker je njegova narava odkrita, se mu to že na zunaj pozna. Drugače pa je z izpričeno žensko. Vsa se zna potajiti in porabiti svojo zunanost v temne

¹ Glej: Dr. Fr. Jaklič: »Svetla pot«, in »Družinski molitvenik«, Poroka.

namene. Postati zna lažniva in neresnična. Preudarno zna snovati in delovati.

Marsikateri fant je že trdno sklenil, da se bo izmotal iz grešne vezi, saj je dovolj izkusil, kako je naslada vse kaj drugega kakor pa sreča. Tedaj pa ženska pokaže vso svojo nagonsko umetnost in nasilje. Prisega in se roti, laska se in joka, pada v nezavest in obup; če pa to ne učinkuje, grozi z javnostjo, z razkrinkanjem. Tako izsiljuje poroko, akoprav vsakdo lahko ve, da bo za oba nesrečna.

Ob tej temni sliki pa se tem lepši odraža duhovni lik čistega in poštenega dekleta. Čistost dene ženski vladarsko krono na glavo, da ji moč in vpliv nad vso njeno okolico, kakor niti sama slutiti ne more.

Prava ljubezen je eno od najglobljih doživetij v človeškem življenju. Hoče se darovati drugi osebi, njo pa dobiti v svojo last; z njo hoče postati in ostati eno.

Po navadi je občudovanje telesnih prednosti most, po katerem ljubezen preide od duše do duše, lahko pa tudi kaj drugega obrne pozornost mladega človeka na določeno osebo. Ljubezen se mu potem ne javi takoj, ampak ostane nekaj časa pogreznjena v notranjost. Ta čas je človek nekam otožen, osamljeno zamišljen, neprijazen in čmeren. Trpi, a za vzrok še sam ne ve. Kmalu mu pa čedalje pogosteje in izraziteje stopa ona oseba pred oči.

Ako mu izvoljena oseba ljubezen na lep duhovni način vrača, potem se za obe duševnosti začenja blaženost, ki je nepopisna. Ljubezen potem nagiblje k skupnosti. Ločitev in oddaljenost povzročata bolečine in hrepenenje. Ljubezen ni poprej srečna, dokler ne pripelje v zakon, kjer jo Bog potrdi in blagoslovi. Njen zadnji cilj so otroci, najlepši in največji izraz zakonske ljubezni.

Vse to je Bog tako hotel in uredil.

Mlado srce je nagnjeno k ljubezni; da bi ljubilo in bilo ljubljeno. Razsodna pamet in volja pa morata nad čustvi imeti vodstvo. Dokler še niso dani vsi pogoji za zaročno stanje, se čustvo ne sme razživeti. Srce naj molči, da mu nepoklicana oseba ne bo odnesla ljubezni.

Čutna sla pač ne zasluži ime ljubezni, ker z brezobzirno krutostjo terja in jemlje od bližnjega mir in vest, čast in srečo. Slomšek opominja vsako dekle: »Ne verjemi sladkosti onega, ki prisega, da te ljubi, pa hoče greh. Ko bi te v resnici ljubil, bi tvojo nedolžnost varoval. Pogrešna ljubezen ni ljubezen, ampak najhujše sovraštvo!«

Grešno znanje, ki je bilo že kajkrat ožigosano, saj je bližnja priložnost za greh, saj se

je iz njega že rodilo toliko pregreh, nesreč in slabih zakonov, grešno ljubimkanje naj izgine iz vrst naših krščanskih fantov in deklet.

Slomšek pravi: »Dolgo znanje prinese slab zakon, ali pa nobenega. Po poti pregrehe se prava sreča ne najde!«

Fant in dekle, ki se res ljubita in so jima dane vse možnosti za sv. zakon, naj se po treznem premisleku in opazovanju drug drugega brez dolgega obotavljanja in čakanja vzameta; če pa se jima oglašata srce, pa vesta, da zakon v bližnji bodočnosti ne bo mogoč, jima preostane le eno, samo eno: da se odločno brez oklevanja in junaško odrečeta, potem pa se prav tako junaško ogibljeta vsake priložnosti za zблиžanje.

»Družinski molitvenik« Mohorjeve družbe str. 5 in 6 takole piše:

»Za srečno življenje v zakonu je potrebno dušno in telesno zdravje. Le tisti starši, ki so zdravi na duši in na telesu stopili v zakon, bodo mogli vzgajati dušno in telesno zdrav rod. Če bi kdo hudo bolan stopil v zakon, bi preziral voljo božjo in pahnil v nesrečo sebe in svoj rod.

Prede se ženin in nevesta poročita, morata poskrbeti, da bo imela družina od česa živeti. Če nimata ne dóma ne kruha, vsega tega tudi otroci ne bodo imeli.

Cerkveni zakonik naroča župnikom, naj skrbe, da se mladi ljudje ne bodo poročali prepogodaj...

Zakon je zveza dveh duš, zveza dveh src in dveh teles: dve srci, ena ljubezen; dve duši, ena pot v nebesa; dva ognja, en plamen, ki razsvetljuje in greje eno družino. Ena žalost, eno veselje; pa tudi ena streha in ena miza, ena skrb za vsakdanji kruh, skupna nedelja in skupen praznik. Zato je vsakomur, ki se hoče poročiti, treba dobro premisliti, s kom bo sklenil zakonsko zvezo. Pri izbiri zakonskega druga ne glej na lepo postavo, na varljivo zunanost, na oči, na lep obraz, ki ovne ko cvet in izgine ko senca: kadar iščeš človeka, ki hoče z njim biti srečen v zakonu, glej na srce.

Medsebojno razumevanje pred poroko naj ne traja več ko eno leto. Starši ženina in neveste naj vedo za to znanje. Nikoli naj se ne shajata sama, zlasti ne skrivaj, ponoči ali na samotnih krajih. Medsebojni obiski naj bodo kratki in resni, kakor je resen poklic, ki se nanj pripravljata. Če poroke še ne bo kmalu, naj se obiskujeta (vpričo domačih) redko. Pri takih prilikah naj se varujeta vsega, kar bi ju bilo sram storiti vpričo poštenih ljudi. Najlepša priprava za zakonski poklic je pobožna molitev in prejemanje svetega obhajila...

Starši si morajo privzgojiti ljubezen in zaupanje svojih otrok.

Le tako jim bodo otroci, tudi ko dorastejo, vse odkritosrčno povedali. Starši bodo pa potem pograjali, kar bi bilo napačno, nevarno in pregrešno; vse dobro bodo pa podpirali in pospeševali.

Čistost je zaklad vseh zakladov. Najboljši njen obrambni zid pa je zbrana molitev in sv. Evharistija, v nevarnosti pa: beg, beg in zopet beg.

Fant in dekle, ki bosta pogosto prejemale Jezusa v svoje srce, bosta ostala čista, kaiti njiju nebeški Prijatelj ju bo varoval ter varno

krmaril čolnič življenja po razburkanih valovih.

* * *

Prostor v listu je mnogo premajhen, da bi se moglo vse, kar je potrebno, bolj obširno povedati. Zato naj si vsak fant, vsako dekle in vsak vzgojitelj preskrbi knjigo: »Svetla pot« (Dr. Fr. Jaklič. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani). Ta knjiga mu bo vodnica, svetovalka in prijateljica v življenju, ki je polno prevar in zmot.

Fr. Žabot.

Jesus in Mati Marija!

*Oj vstani, Marija,
iz dna bolečin!
Povzdigni poglede:
pred Tabo je Sin!*

*Kako je prekrasen!
Krvni ni na Njem.
Roke Ti razširja,
izteza v objem.*

*In kliče Ti: Mati,
na moje srce!
Pozabi ločitve
bridkost in gorje!*

*Zdaj Tebi iskrijo,
žarijo oči,
vsa Tvoja ljubezen
naprot Mu hiti.*

*Kipijo Ti vzkliki
iz srčnih globin:
Moj ljubljeni Jezus,
moj Bog in moj Sin!*

Fr. Neubauer.

Kaj menite?

»Tvoj brat bo vstal.«

»I, kje pa ste vendar!« je skoraj z nevoljo nagovoril zastaven očanec Dražar domačega duhovnika Andreja. »Povsod vas že iščem. Rekli so mi, da ste na njivi, pa sem šel tja in vas nisem dobil. Pa so dejali, da ste nemara v cerkvi; tudi tam sem pogledal, pa vas ni bilo. Mislil sem že, da ste se naravnost v zemljo vdrl.«

»Saj so kar prav povedali, da sem na njivi, ali ne?«

»No, to se le tako reče...«

»Božja njiva je tukaj in božji vrt.«

Dražar in župnik Andrej sta se namreč dobila na domačem župnijskem pokopališču. Duhovni pastir je rad zahajal med svoje, ki tam zbrani čakajo angelskega povabila k velikemu dnevju. Tam se je z njimi pogovarjal, z vsakim po svoje. Drugače s tistimi, ki so na

oddelku za otroke prejeli svoj časni delež in jih je božja dobrotla brez kakih njihovih zaslug poklicala v deželo življenja; drugačna je bila spet njegova beseda s tistimi, ki so bili sredi dela in truda naenkrat in nenadoma odpoklicani in so prestopili bregove reke pozabljenosti — da bi jih res svet prekmalu ne pozabil! — in spet drugačna je bila njegova beseda s tistimi, ki so od truda dolgih let in brezštevilnih težav obnemogli in se jih je časna smrt usmilila, rešila jih trpljenja in bridkosti ter presadila v novo življenje, v življenje brez starosti, brez onemoglosti, brez težav in brez trpljenja.

»Gospod župnik, kaj pa delate tu na tem pustem kraju?«

»Ali je mar ta kraj pust? Tu imamo vendar vsi, kar nas je, svoj skupni dom.«

»To je dom smrti, in kjer je smrt doma, tam je puščoba in nič drugega.«

»Ne, prijatelj! Kjer je smrt doma, tam je tudi življenje.«

»Tako mislite in učite vi. Kdor je pa toliko po svetu hodil in toliko slišal, kakor sem jaz, lo pa mislil drugače.«

Dragar je bil eden iz velikega števila tistih, ki so verni, dokler so doma. Če pa enkrat pogledajo malo po svetu, pa mislijo, da je vse to, kar so doma slišali in se učili. Prazno, kar pa jim natrobi na ušesa zunanji svet, to je pa modro in učeno.

»Kje ste pa slišali, Dragar, da bi imela resnica, kakršne ste se naučili doma v cerkvi in v šoli, drugod drugačno vsebino in drugačno lice!«

»Govoril sem z učenimi gospodi, ki nekaj vedo.«

»Kje? V cerkvi? Duhovniki?«

»Ne, ne. Ti so govorili v Nemčiji po nemško ali v Ameriki po angleško; teh nisem poslušal. Saj jih nisem razumel. Ali drugi gospodje so prišli k nam in so nam oči odprli.«

»In vi ste jim lepo vse verjeli?«

»Zakaj pa ne? Učenim ljudem človek rad in pa lahko verjame.«

Pa recite, če ni to čudno. Če imaš čedno postavo in gladko besedo, če si gosposko oblečen in se znaš prijazno nasmehljati, pa si v očeh našega človeka učenjak prve vrste. Z očmi in z usti pogoltava njegovo besedo in ta beseda drži kakor bi bila pribita. Čudna je ta bolezen našega človeka! Tujcu zaupa in verjame, če mu tudi trga vero iz srca in ljubezen iz duše; tujcu zaupa in se ga oklepa, če ga tudi mori in zastruplja, domačo besedo pa z lahkoto zavrača in se zanjo ne meni.

O, tujina, koliko duš si nam že zastrepila, koliko src zamorila, koliko naših ljudi za vselej pogubila!

»Povejte mi, Dragar, kako vam je pri srcu, kadar slišite takole o Veliki noči govoriti o Kristusovem vstajenju, kako vam je v duši, kadar poslušate pri pogrebu tiste lepe besede: Obudi ga, o Gospod, poslednji dan. Kaj mi boste na to odgovorili?«

»Ah! Prazne besede!«

»Ne, ljubi moj Dragar, to niso prazne besede! Kar nič se ne izvijajte in na resno vprašanje mi resen in možat odgovor dajte.«

»Kaj bi govoril? Človek je velik siromak. Na svetu živi, pa ne ve, čemu; dela, peha se in se trudi, pa ne ve, čemu; nazadnje pa umrje in ga zagrebejo v prst. Nekaj let še morebiti govore o njem, potem ga pa svet pozabi in je tako vsega konec.«

»To je vse, kar so vam dali tisti veliki učenjaki?«

»Vse. Vsaj vem, pri čem da sem.«

»Povejte mi Dragarjev oče, kdaj ste bili bolj srečni: ali sedaj, ko kimate za svetom, ali takrat, ko ste z apostolsko vero na jeziku in v srcu zatrjevali, da verujete v vstajenje mesa in v večno življenje?«

»Lepo vas prosim, dajte mi mir s svojimi vprašanji!«

»Veste li, zakaj tako odgovarjate? Vi se hočete glavnemu odgovoru izogniti.«

»Kaj bi se mu izogibal! Pustite človeka v miru. Če že mora biti na svetu in če že mora biti nesrečen, pa naj bo nesrečen!«

»Poglejte, oče Dragar, kaj imate od tujine in od njenih učenjakov? Vero so vam vzeli, srečo so vam odnesli, kaj so vam pa za to dali? Dvom, praznoto, temo, mrak. Globoko brezdno brez vse rešnje poti, bi dejal naš pesnik Prešern.«

Dragar je umolknil in odšel. Gospod Andrej pa se je zamislil: »Še bo treba hoditi za to izgubljeno ovco, še jo bo treba iskati. Tujina ji je dala nekaj denarja, pa krvavo zaslužnega in z žulji pridobljenega, vzela ji je pa vero in z vero srečo, mir in zadovoljnost. In kakšna bo večnost, če se ne povrne nazaj k viru večne sreče!«

* * *

V majhni hribovski podružnici je zazvonilo mrliču.

»Gregoričev Tomaž, kdo pa drugi,« je govoril sam pri sebi gospod Andrej. »Vse življenje trpin. Pa še kakšen! Smrt ga je vsaj rešila vseh bridkosti in težav. Molimo za pokoj njegove duše.«

Pa se je spet zamislil gospod Andrej: »In kljub svoji revii je bil vendar le srečen. Reva ga je tlačila, pa ga je vera zato dvignila. Pred par dnevi sem bil pri njem. Ona je jokala, otroci vsi objokani, on pa je govoril besedo o življenju...«

»Kaj bi jokali!« je govoril dobri mož, »otroci, vaš oče bo šele sedaj začel prav živeti. Dosedaj je bilo njegovo življenje le beda in trpljenje, le bolezen in pomanjkanje. Od sedaj bo njegovo življenje sreča, veselje in večno zdravje. Samo eno prosim vas vse: Živite tako, da se bomo tam pri Bogu spet vsi dobili in da se potem ne bomo več ločili!«

»Blagor tebi, Gregoričev Tomaž! Tvoj je vstajenja in življenja dan.«

J. Langerholz.

Vsaka stvar je toliko vredna, kolikor je vredna pred Bogom.

Bolje kot mrtve obujati je — strasti zmagovati in ubijati.

Če satan zasledi tenkovestnega človeka, se prizadeva, da mu vest še poostri, da ga tako pritira do skrajne tenkovestnosti, ga zmeša in ovira v duhovnem napredku.

„Sprebéri si“!

Ni prazna vera, ne vraža in ne vedeževanje, če so si globokoverne osebe iskale sveta v težkih okolnostih prav na svojski način v božji besedi Svetega pisma. Saj je vse, kar je v Sv. pismu, »pisano v naše zveličanje«. Sveto pismo je božja beseda, pa mi je tudi lahko odgovor, če iščem sveta s pravim spoštovanjem in zaupanjem. Táko, v božjo besedo zasidrano vero je imel n. pr. tudi sv. Frančišek, »ki je sprejel vse dobessedno, kar je v Sv. pismu, češ saj je vse to zame zapisano«. Seveda ne sme človek v tem predaleč segati in besedo božjo zlorabljeti, ker bi to vsaj mejilo že na polje praznoverja.

Zanimiv primer zaupljive uporabe Svetega pisma imamo v življenju svetega Avguščina, ki je zadnji sunek dejanske milosti za odločno spreobrnjenje prejel prav in takem posegu v zakladnico božje resnice in modrosti: v Sv. pismo.

Pa poglejmo, kako sveti cerkveni učenik sam opisuje ta — za njegovo rešitev tako odločilni — dogodek.

(Osmá knjiĝa: Klic milosti, 12. poglavje.) Ko je bil Avguštin na poti spreobrnjenja in se pripravljá, da bi se dal krstiti, je v okovih posvetnosti okleval iz dneva v dan. Sam sebi je očital nemoško odlašanje: »O, doklej še ta 'jutri' in venomer 'jutri'? Zakaj ne že danes? Zakaj bi ne bilo že to minuto konec moji sramoti?! Tako sem govoril in joká, z neizrekljivo bridkostjo v skrušenem srcu. Kar zaslišim od sosedne hiše glas, pojoč otroški glasek — ali dečka ali deklice, ne vem — in neprestano ponavljajoč: 'Spreberí si, preberí si!' V hipu se mi je premenil obraz. Začel sem z vso pozornostjo premišljevati, ali imajo otroci navado pri kateri svojih iger kaj takega peti. A nisem se mogel nikakor spomniti, da bi bil kdaj kaj podobnega slišal. Tedaj sem ustávil

solzam tok in vstá, Nisem si znal glasu drugače razlagati, kot da mi Bog veleá, naj odprem kako knjiĝo in preberem poglavje, na katero mi najprej zadene pogled. Slišal sem bil namreč o Antoniju, da mu je dalo neko mesto v evangeliju, na katero je bil po naključju náletel, pobudo za posnemanje, prav ko da bi veljalo njemu, ker je slišal čitati: 'Pojdi, prodaj vse, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!' (Mt 19, 21.) Pod vtisom tega božjega izreka se je neki takoj obrnil k tebi . . . Pograbil sem tudi jaz knjiĝo (Sv. pismo), odprl in bral molče stavek, v katerega so se mi najprej ujele oči: . . . ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepíru in nevoščljivosti, ampak nadenite si Gospoda Jezusa Kristusa in mésu ne strezite za poželjivost!' (Rimlj 13, 14.)

Dalje nisem hotel brati, pa tudi treba ni biló. Zakaj komaj sem stavek dobro končá, se mi je vlilo kakor luč trdne gotovosti v srce in vse temine dvomov so se razbežale. Vtaknil sem ne vem ali prst ali kako drugo znamenje med liste in zaprl knjiĝo.«

Avguštin je bil spreobrnjen in prejel sveti krst in z radostjo, ki se ne dá popisati, klical: »Gospod, raztrĝal si moje vezi: daroval ti bom zahvalno daritev. Hvalita naj te moje srce in moj jezik in vse moje kosti naj govore: Gospod, kdo je tebi podoben?«

Da more vsakdo naravnost v božji besedi Sv. pisma iskati sveta, tolažbe, jasnosti, navodil za krščansko življenje, je zdaj oskrbljena mala izdaja Sv. pisma v žepni obliki (I. del: evangeliji in apostolska dela.) Pocieni je. Na tisoče izvodov je že šlo te knjiĝe vseh knjiĝ med naš narod. Ali jo pri vas že imate?
A. Č.

Vstajaš — Vladar!

*Vstajaš iz groba,
slavni Vladar,
zarje smehlja se
mlade Ti žar.*

*Angel na skali,
bel kakor sneg,
stražo zapodil
v strah je in beg.*

*Vstajaš, prihajaš
v jutra sijaj,
nikdar ne padeš
v grob več nazaj.*

*Mrak je premagan,
svit je prižgan,
slave napočil
večne je dan!*

Fr. Neubauer.

Naber je pisal

»Konnorsreuth pred pozoriščem bogoslovja in zdravstva« — to je bil naslov neke razprave izpod peresa zdravstvenega izvedenca, ki v svojih izvajanjih o Konnersreuthu in o Tereziji Neumann ni kazal posebne naklonjenosti.

Nato se je oglasil sicer molčeči in skromni župnik Naber iz Konnersreutha, pa je v zagovor Terezije Neumann zapisal¹ tudi tole:

»Jaz, ki to pišem, sem župnik Naber. Že 28 let sem dušni pastir in spovednik Terezije Neumann. Poznam jo že iz šolskih let in sem vse, kar se je na njej izrednega zgodilo do današnjega dne, iz bližine kar moči natančno opazoval. Vsi, ki me poznajo — to spričevalo mi bodo gotovo dali — vedo, da sem vse z največjo treznostjo presojal in da razen enkrat (ker je bilo za ugotovitev resnice potrebno) nisem o teh dogodkih nič pisal, dasi bi bilo to zame lahko vir lepih dohodkov. Moje načelo je bilo od početka: Vse izredne dogodke točno opazovati in gledati, da ne bo kaj proti cerkvenemu nauku in npravstvenosti. Ako bi se kaj takega opazilo, potem je treba neizprosno na noge stopiti; če ne, naj se stvar razvija, da ne bomo nepotrebno posegali v načrte božje.

Vsako besedo, ki sem jo doslej spregovoril o Tereziji Neumann, sem dobro preudaril, da bi ja kaj preveč ne povedal; ne strašim se pa tudi ne, ko odkritosrčno pričam o resnici. Brez pomisleka bi za resnico izrednih prikazni pri Tereziji Neumann, kakor sem jih opazoval (zlasti za resnico, da ne uživa hrane), tvegala tudi življenje. Kdor vidi, kako je ta veliki otrok preprost, naraven, odkrit prav po nauku Zveličarjevem, kdor je opazoval ogenj ljubezni do Jezusa in plamen navdušenja zanj na njenem obrazu, kdor je videl, kako se pojavlja to izredno stanje: prividi, zamaknjenje i. dr., in sicer brez nje-nega prizadevanja v naravni in plemeniti preprostosti ter v popolni zgodovinski resničnosti, ta ne more drugače reči, kakor kar je zatrjevalo na tisoče in tisoče opazovalcev: »To je resnično, pristno.«

Človeku se potem zdi odveč vsako opazovanje, preiskovanje krvi in seča, poizkus z mavčnimi ovoji i. dr., kar zahtevajo znanstveniki.

O Konnersreuthu so že mnogi pisali, pa marsikaj na neokusen, neresničen in pokvarjen način, in sicer proti izrecni volji Terezije Neumann in njenih staršev. In take nejasne stvari zbirajo nekateri, da napravijo iz vsega le potvorbo in skazo. Nobenemu ne zamerim, če ne verjame, kar sliši o Konnersreuthu; to pa vsakemu zamerim, če napravi sodbo, ne da bi se sam o vsem natanko seznanil.

Glejte! Sem preprost podeželski župnik, ne doktor ali kaj takega, pa se ne bojim nobenega izmed učenih gospodov, ker imam na svoji strani izkušnjo.

Zakaj pa ne vprašajo za mnenje teh, kateri Terezijo Neumann, njen značaj, njeno ver-

„Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo.“ (Lk 23, 46.)

¹ »Kath. Kirchenzeitung«, 1938, št. 6, str. 42—52.

Sv. Vincencij Fererski

(God 5. aprila)

Slovenjgradec (župnišče)

Mih. Strauss

sko-nravno življenje in vse izredne dogodke poznajo! Zakaj ne poizvedujejo pri njenih dušnih pastirjih, pri njenih nad vse pametnih in razsodnih starših, sestrah in bratih, pri njenih sosedih, pri sosesčanih, pri številnih škofih in duhovnikih, pri pametnih in odličnih laikih, ki so že tu bili, in tudi pri zdravnikih, ki so jo opazovali in preiskovali!

Točasno (ko je bilo to pismo sestavljeno — opazka ured.) je Terezija že tri tedne v

Eichstättu pri bolnem vseučiliškem profesorju Wutz; pri njem je v službi kot gospodinja njena sestra. Tja prihajajo tudi drugi visokošolski profesorji in tudi ondotni škof sam. Vsi se na vso moč zanimajo za zamaknjenko Terezijo. Prof. Wutz je bil od l. 1926. dalje pogosto v Konnersreuthu, Terezija Neumann pa večkrat v Eichstättu. Gotovo bi bil prevaro zasledil, če bi kje bila.

L. 1927. je škofijski ordinariat dobil od znanstvenikov na vprašanje, koliko časa bi mogel človek vztrajati brez jedi in pijače, odgovor: okrog 11 dni. Nato je ordinariat odredil, da so Terezijo Neumann 15 dni strogo nadzorovali. Le berite iz knjige nadškofa Teodoroviča, s kakšno natančnostjo so to izpeljali. Izid preiskave so uradno razglasili s pripombo, da bi na kliniki ne bili mogli nič bolje izvršiti. Oče Neumann je pripravljen s prisego potrditi, da mu je takratni generalni vikar zagotovil, da ga po tej preiskavi ne bodo več nadlegovali z enakimi prošnjami. Zdaj pravi: »Jaz sem dal dovoljenje in se držim besede, zdaj mora pa tudi škofijski urad svojo obljubo spoštovati.« Terezija bi se zlepa ne iznebila zdravniških klinik, če bi oče dovolil novo preiskovanje, saj se zdravnik na zdravnika in klinika na kliniko ne zanese.

Dne 29. aprila 1937, t. j. na dan, ko je bila prišteta med blažene, je sv. Terezija Det. Jezusa rekla Tereziji Neumann (v prividu): »Ti moraš svoje zvanje docela izvršiti, zato se moraš truditi, da boš svojemu Zveličarju, ki je bil zaničevan, preganjan, ki ga niso hoteli sprejeti, čim dalje bolj podobna.«

Mi se brez strahu oziramo v prihodnost. Terezija móli: »Zveličar, ti veš, da na kaj takega nismo nikdar mislili. Ti sam si s tem začel, ti moraš vse to tudi dovršiti.«

Skrivnostni klobuk

Neapeljska novela. Nemški napisal Hermann Frenken. — Prevedel in priredil Janko Moder. (Dalje.)

Baron je prihitel duhovniku naproti, da bi mu izkazal hlinjeno prijaznost. Mimogrede se je pozanimal za njegovo zdravje in za vožnjo iz Neaplja. Potem je rekel:

»Pridite, prečastiti. Pravkar sem poslal po notarja Krasnika; kmalu mora priti. Morate se zadovoljiti s sprejemom, kakršnega pač morem nuditi, to se pravi po lovski navadi.«

Medtem sta stopila v hišo in se v pred-sobi usedla na majave stole.

»Dobili boste seveda hišo zapuščeno in prazno, toda tem laže jo je prodati za odgo-

varjajočo ceno. Brez dvoma ste naredili dobro kupčijo, gospod Ciril, in če mi ne bi visel nož nad grlom, bi zelo verjetno lahko v enem letu graščino prodal za štirikratno dogovorjeno ceno. Saj ste menda prinesli denar?«

»Natančno toliko, kot sem vam obljubil. Trideset tisoč lir za aro,« je odgovoril duhovnik z medlim glasom in si z nekim nemirom ogledoval vse naokrog.

»Nisem vam še pravil o pripadajočih plospjih na pristavi, ki leže izven vrtnega zidu. Nadvse bi bili pripravni za šolske namene.

Trenotno se že pogajam s tukajšnjo občino, vendar bi vam dal prednost, če bi pokazali dobro voljo.«

»Kaj je mar ne kažem, ko kupujem za sedemdeset tisoč lir hišo, ki je, kakor vidim, v zelo slabem stanju in ki je prav za prav še sploh ne poznam!«

»Oprostite, prosim, ni vam treba dati niti centesima, preden se ne boste na lastne oči prepričali o tem, da je hiša, pa čeprav jo vzamemo samo kot kup kamnja, še zmeraj več vredna kot zahtevana vsota. Z veseljem sem pripravljen do notarjevega prihoda si skupno z vami ogledati prostore. Nazadnje vam bom pokazal tudi pristavo...«

Medtem ko je baron s težavo vezal te misli, se sploh ni upal pogledati duhovnika, ampak je s srepmi očmi gledal skozi okno.

»No, saj sem vendar prav zaradi tega prišel sem, da se na lastne oči o vsem prepričam,« je mirno odgovoril duhovnik.

»Pa se res ne mislite več vrniti v Neapelj?«

»Nikoli več!« je s poudarkom rekel duhovnik in barona je ta beseda zadela kot z bodalom v srce. »Ostal bom vaš gost, dokler je hiša še vaša in vi boste moj gost, ko bo graščina prešla v mojo last. V Neaplju pa me ne bodo nikoli več videli!«

»Pa če vas bodo prišli iskat?«

»Oh, nihče ne ve, kam sem odšel in tako mislim, da bom navsezadnje našel mir sredi podeželskega življenja, ki je najlepše plačilo za človeka, kateri je z majhnim zadovoljen.«

»Tukaj boste brez dvoma imeli mir,« je potrdil baron, kakor bi se s kom razgovarjal o kaki vsakdanji stvari. Toda besede so v njegovi notranjosti zbudile čuden odmev.

»Tako torej, zdaj si pa lahko ogledava hišo, ko sva že tukaj, kajne?«

»Kar pojdite; še celo kletne prostore vam bom pokazal, če boste želeli. Kaj ne bi odložili plašča?«

»Ne, rajši bi...«

Gospod Ciril ni dokončal stavka, ampak je z živčno naglico trdno pritegnil plašč nase, vendar pa ni mogel preprečiti, da ne bi baron s pogledom ujel knjižice in v nji se nahajajočega zavojčka bankovcev.

Senčur

Sv. Jurij
(God 24. aprila)

Jurij Subic

»Začel bom s tem, da vam bom razkazal najprej galerijo; prej je obsegala izredno lepo zbirko podob,« je pojasnjeval baron, medtem ko je hodil v koraku razdalje za duhovnikom, ki je molče občudoval stropne podobe, lepe mozaike in obešalnike za okenske zastore.

»In to tukaj je obednica. Prostora ima za petdeset gostov. Kakšne sijajne gostije so bile lahko v njej!«

Sledil je duhovniku kot njegova senca. Nikoli ni obrnil očesa od njega; zmeraj je strmel v njegov tilnik, v te kite, ki so tako ostro izstopale iz suhega, dolgega vratu. Če bi zagrabil z obema rokama, stisnil ta vrat s svojimi prsti, potem bi bilo brez dvoma gospoda Cirila konec.

Stolnica v Djakovem

Zadnja večerja

»In to je sprejemnica, nekoliko temna sicer, toda kljub temu človek lahko zadosti vidi.«

Tako ga je počasi spravljaj naprej in naprej; bilo je, kot bi duhovnika klicala njegova usoda. Da, sam je najprej izrazil željo, da bi si rad vse in vsako stvar posamič ogledal, da bi šel rãd po stopnicah navzgor in navzdol in da bi rad stopil tudi v najtemnejše hodnike, ki si jih niti baron sam ni nikoli upal prestopiti. Duhovnik je naravnost vlekel svojega morilca za seboj.

»Poglejte, tukaj je kuhinja.«

»Kako lepa in velika je!« je ušlo obiskovalcu od zadovoljstva. In preudarjal je, da bo zlahka zadostovala za družino kakih sto dijakov.

Baron ni na nič drugega več mislil, samo duhovnika je še videl. Sorazmerno, kakor se je približeval trenutek dejanja, tako je mehanično korakal, gnan od skrivne moči in ujet v čudne sanje.

»Tukaj drži pot k hlevom — in od tukaj navzdol v kletne prostore.«

Vse je hotel duhovnik videti. V mislih na to, kako s pridom bi se dali hlevi preurediti v velike šolske sobe, ga je gnalo, da bi si jih ogledal in tako sta prišla na majhno, z zidom ograjeno dvorišče. Tukaj je nakopičeno zraven vodnjaka ležalo raznovrstno zidarsko gradivo, opeka, pesek in apno. Vodnjak je dal pred leti baron izkopati, da bi nabral deževnice za hlevske potrebe. Toda delo je iz neznanega razloga na sredi obtičalo.

V namenu, da bi se prepričal o globočini vodnjaka, je gospod Ciril pristopil in se sklonil čez rob, da bi videl v globino.

To je bilo, kot bi sam dal znamenje za svojo smrt!

Baron je priskočil in ne da bi pazil na to, da ne dela po prvotnem načrtu, gnan od slepe strasti, je zgrabil na tleh ležečo težko železno ročico in jo s tako strašno močjo zavihtel na duhovnikov tilnik, da je kar zašvistelo in da je ubožec kot od strele zadet padel na kup peska. Niti zadnji vzdih ni mogel priti iz njegovih ust.

Potem ga je baron še drugič udaril s še hujšo močjo, ki bi razbila kamnitno glavo, a je nesrečnemu duhovniku strla glavo kot oreh. Pri tem se je izpod plašča skotalila knjiga, se odprla in bankovci so se raztresli med kamnjem.

Mrzlično je plemiški morilec zbral bankovce in si jih stlačil v žep, ki se je debelo napel. S pomočjo ročice je potem zvalil mrtveca na rob tri metre globokega vodnjaka in ga pahnil čez, da je z zamolklim pokom padlo truplo v globino. Potem je pobral blizu ležečo lopato in metal pesek, apno in spet pesek za njim.

Baron je delal za deset mož. Zdelo se mu je, da je njegova roka v teh trenutkih dobila nadčloveško moč; sam je izkopal velikanski kamen, ki so ga delavci nalašč zato pripravili, da bi pokrtil sorazmerno majhno vodnjakovo luknjo, in ga položil na odprtino. In spet je zgrabil za lopato in vrhovatil na pokrov peska,

Trg junakov v Budimpešti
Središče Evh. kongresa (Trg glavnih zborovanj)

kamenja in spet peska, dokler ni nastal velik kup. Potem se je počasi ogledoval okrog in okrog in poslušal. Najgloblja tišina vse naokrog. Le droben kuščar se je sončil na zidu in je kot zaklet dvigal glavo. Sicer pa nikjer nikogar, ničesar, samo gluha tišina.

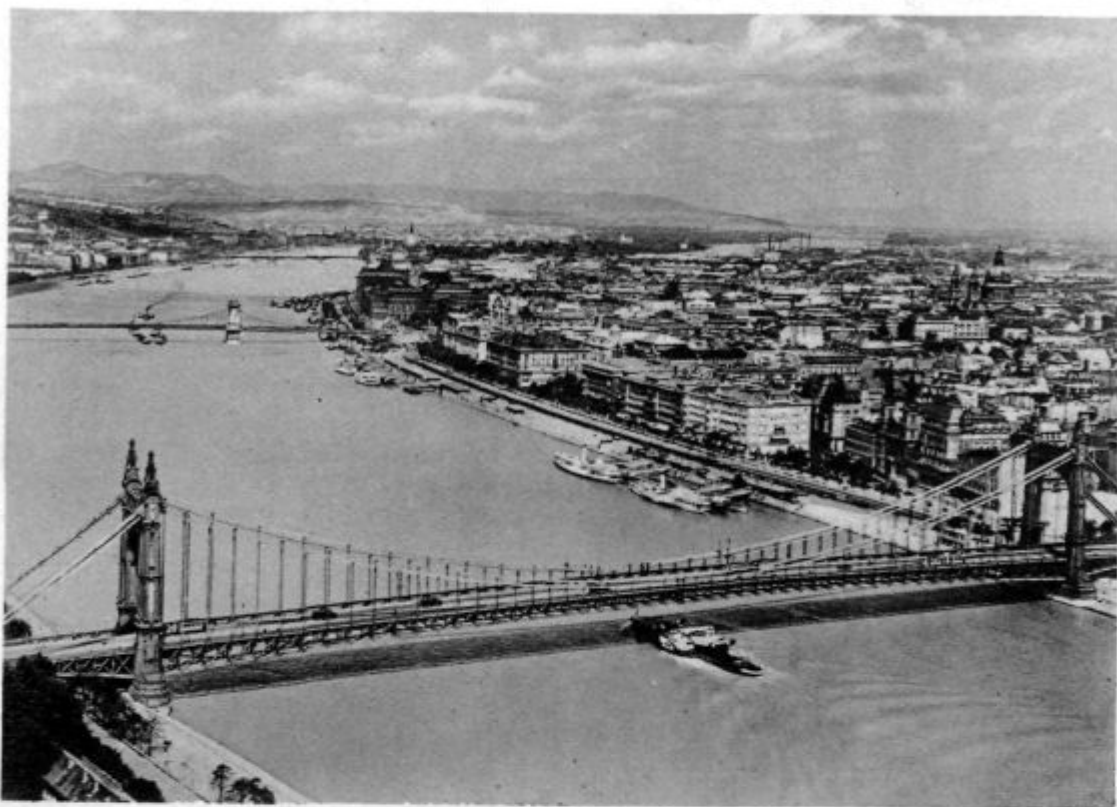
Ta skrivnostna tihota je morilca prestrašila, da je zbežal skozi hlevske prostore v nasad. Tam pa je nenadno začutil potrebo, da se mora povrniti na kraj svojega strašnega dejanja. Pesek, opeka, veliki kamen — ne, nobena reč ni bila premaknjena, vse je bilo še na svojem mestu. Duhovnik Ciril se ne bo nikoli več vrnil v Neapelj!

Toda tako malomarno zavržena ročica bi lahko postala izdajalska. Baron je imel še toliko moči, da se je sklonil in jo s kupom peska popolnoma prekril. Potem je začutil, da ga nenadno hočejo zapustiti živci, in z največjim naporom se mu je posrečilo, da je spet prišel na prosto v nasad, ki je bil porasel z visoko, gosto travo, v kateri so se pasle Salvatorjeve koze. Tukaj je popolnoma izčrpan padel na tla, zaril noge v mehko travnato pregrinjalo in zastrmel brez misli v živali in tudi te so ga ogledovale, enakomerno prežvekujoč svojo hrano.

Ko je baron izvršil svoje strašno delo, je legel čuden mir na graščino in nasad. Razigrano aprilsko sonce je pošiljalo svoje ogrevajoče žarke na zemljo in v njegovi svetlobi so postala lavorjeva in oljčna drevesa še bolj jasno zelena. Vsa narava je dihala tišino in srečo. Kaj pa ji je prav za prav bilo mar, da gospoda Cirila ni več med živimi!

Tako se je vse najlepše posrečilo, kakor je menil baron. Živa duša ni videla, da je duhovnik zapustil Neapelj, nihče ni vedel, zakaj je odpotoval, niti ne, kam je odšel. Graščina pa bo dobro ohranila zase skrivnost, ki ji je bila zaupana. Kdo bi pa tudi prišel na misel, da bi šel odstranjevat kup peska in kamenja z upanjem, da bo pod njim našel človeka, ki o njem nihče ne misli, da bi bil tam.

Baron je mrzlično zapiral vse sobe. Potem je ponovno prehodil vse hleve in zmeraj na skrivaj pogledoval proti zidu, ki je obdajal majhno dvorišče. Zares se mu ni bilo treba nič bati, da bi tam zagledal glavo sivega Salvatorja. Čemu neki naj bi pa radovedno gledal čez zid? Toda vsekakor je baronu dobro delo, ko je to ugotovil in si s tem pridobil več gotovosti. Navsezadnje je tudi hleve spet pozaklenil. Nobenega dvoma ni bilo: zdaj gospod Ciril ne bo več mogel ubežati!

Panorama. Pogled na Budimpešto

Tako je torej preostal samo še Salvator; toda otročji stavec pač ne bo nikjer mogel najti niti slabotne osnove za sum. Ker baron ni imel potrebnega potrpljenja, da bi pričakal njegovo vrnitev od Sv. Miklavža, mu je šel naproti. Imel je srečo, kajti kmalu ga je srečal.

»Precej moram odpotovati; tukaj imaš ključe od vrtnih vrat. Vse sem dobro pozaklenil. Če bi mogoče kdo prišel, potem mu samo reci, da imaš strogo naročilo, da ne smeš nikogar spustiti v graščino.«

Salvator je stal z roko na prsih in z globoko sklonjeno glavo pred svojim gospodarjem in spoštljivo poslušal.

»Nikogar ne bom pustil v graščino, visokost,« je preprosto odgovoril. In baron je vedel, da se lahko zanese na besedo svojega služabnika. Prepričan je bil, da bo njegova zapoved zvesto izpolnjena. Tako ni nobena stvar več zadrževala njegovega odhoda.

Ob štirih odpelje vlak v Neapelj; imel je torej samo še deset minut časa. Zato je brž pohitel po poti proti postaji; tam pa je imel samo še toliko časa, da se je vrgel v oddelek zadnjega voza, ko se je vlak že premikal.

Drdranje vlaka, sopihanje stroja, sunki, ki jih je povzročevala vožnja, pogled skozi okno na bežečo pokrajino in končno ne najmanj hitra hoja, da je še ujel vlak: vse to baronu ni

dalo, da bi začel premišljevat. Zdaj je sledilo pisano vrvenje na neapeljski postaji, nato pa cestni hrum in šum, kateremu se je radovoljno prepustil. Ko je baron spet videl vse te hiše, krasna izložbena okna in vesele ljudi in vse, kar ga je prej zanimalo, se mu je nekoliko povrnilo prejšnje duševno ravnotežje. Zdelo se mu je, da je bilo vse spet kakor včasih.

Spomin na strašne ure, ki jih je pravkar preživljal, se je nekoliko razgubljal in izginjal v meglo, ne pa v pozabo. Zazibati se je hotel v misel, kakor da so med tem pretekla že dolga leta in da ni on izvršil tega krvavega hudo delstva, ampak nekdo drug.

Praden je baron Kornelij poiskal svoje stanovanje, je še spravil svojo obleko v brezhibno stanje, potem pa odšel v kavarno ob Toledski cesti, kjer je bilo shajališče elegantnega sveta. Naročil je kozarec težkega vina z mrzlo kisló vodo.

Tedaj je zapazil Dolanskega, nekega svojega igralskega tovariša, in sédel zraven njega. Ta, ki je vedel za denarno stisko Svetokrižkega, mu je z nekaj brezpomembnimi besedami izrekel svoje sočutje in mu ponudil svojo denarnico v pomoč, če bi nemara še kdaj hotel poskusiti srečo v igri. (Dalje.)

*Pred veliko nočjo
Narodni običaji in narodne noše na Ogrskem*

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Po veliki noči se namerava sv. oče preseliti v poletni gradič »Castel Gandolfo«, da z delom ne bo tako preobložen, kajti visoka starost prevelikega navora ne prenese več, dasi se zdravstveno stanje ni poslabšalo razen v kolikor je starost sama že bolezen.

Pij XI. je s toplo besedo pozdravil name-ro skupnega mednarodnega kongresa za katoliški tisk na Dunaju. To zborovanje bo od 19.—22. maja 1938, neposredno pred evharističnim slavljem v Budimpešti. Predsedstvo pripravljalnega odbora je prevzel glavni urednik dunajskega krščanskega dnevnika »Reichspost«, drž. svetnik dr. Friderik Funder.

Novi lurški škof se imenuje Choquet. Prišel je kot naslednik kardinala Gerlierja. Novi nadpastir tarbske škofije, kamor spada tudi Lurd, se je odlikoval kot neustrašen vojni kurat med svetovno vojno. Po vojni je pa spadal med vztrajne škofijske misijonarje pariških predmestij; l. 1925 je postal njih vodja. Kmalu nato je bil imenovan za kanonika in generalnega vikarja v Parizu, l. 1935 pa za škofa v

Langresu, kjer se je posebno trudil za rešitev socialnih vprašanj.

Za 80 letnico Lurda: Papež Leon XIII. je dovolil praznik prikazovanja, ki je 11. febr., za tarbsko škofijo, kamor spada Lurd, leta 1891. Pij X. je raztegnil to dovoljenje na vso katoliško Cerkev. Resnica prikazovanja Marijinega v Lurdu je bila cerkveno priznana l. 1923. Dve leti nato je bila Bernardka prišteta med blažene, l. 1933 pa med svete.

Že 15 dni po prvem prikazovanju Brezmadežne 26. februarja 1858 se je širil glas, da je spregledal pri studencu, ki je začel teči v lurški duplini, neki slep človek. Konec l. 1861 je ugotovila zdravniška komisija že stoto ozdravljenje in priznala v 15. primerih ozdravljenje kot čudežno. Do l. 1913 so našeli 4445 bolnikov, ki so prejeli milost čudežnega ozdravljenja. Do danes se je to število več ko podvojilo. — Niso pa čudežna ozdravljenja namen Marijinega prikazovanja, saj vemo, da so te milosti le izredni dogodki. Glavni namen je Marija razodela Bernardki v prikazovanjih, ko je n. pr. naročila, naj se sezida cerkev, naj

Znak Evhar. kongresa v Budimpešti

verniki prihajajo v trumah, naj delajo pokoro, naj Bernardka moli za uboge grešnike, za bolni svet. Ali ni v tem, da se na Marijino priprošnje največ čudežev zgodi vprav med blagoslovom z Najsvetejšim med procesijo ali pa med sveto mašo pri povzdigovanju, obenem najlepši dokaz pričujočnosti Jezusove v najsvetejšem Zakramentu? Marija ne išče svoje slave, ampak slavo božjega Sina in Odrešenika svetá.

Za pokristjanjenje Francije. Oni dan se je zbralo v francoskem mestu Valenciennes (pokrajina Nord) 306 otrok, vnukov in pravnukov francoskega bančnika Petra Duponta, da so se udeležili svete maše na stoti rojstni dan svojega deda. Po svetem opravilu so se podali v procesiji na pokopališče k njegovemu grobu, kjer so opravili molitve za rajnega. Eden vnu-

kov je duhovnik. Ta je imel primeren govor. Preden so se razšli, so sklenili na grobu svojega deda, da bodo vsak dan opravili molitev rožnega venca za pokristjanjenje Francije. Ondotni škof Chollet je poročal o tej družinski pobožnosti svetemu očetu, ki je podelil vsem sveti blagoslov.

V varstvu božje Previdnosti. Tam v snežnih dneh so se napravili menihi na prelazu Sv. Bernarda v alpah, da bi šli na poizvedovalno pot, kakor običajno, kadar bi utegnil kak tujec biti v nevarnosti zaradi zametov. To pot so se pa varuhi-bernardinci branili, da bi zapustili svoja stanišča. Zastonj so bili vsi poizkusi, da bi jih gospodarji prisilili. Precej nato se je pa vsul v neposredni bližini velikanski plaz snega, ki je bil 1300 m širok. Zračni pritisk s snežnimi kopami je bil tako močan, da je popokalo mnogo oken na hospicu in da se je vdalo več vrat. Brez dvoma bi bil snežni plaz redovnike pokopal, če bi se bili ločili od hospica. Čudno, kako so živali slutile bližnjo nevarnost. Božja previdnost!

Sočustvo in vzajemnost s katoličani v Nemčiji so izrazili škofje iz južnoameriške države Chile v posebni okrožnici, ki so jo poslali episkopatu v Nemčiji. Ko je o božiču sveti oče Pij XI. sam s svojo encikliko odgrnil zaveso, ki je zakrivala pravo stanje katoličanov v Nemčiji, so chilenski škofje sestavili pismo in obsodili poskuse sedanjega režima v Nemčiji, ki hoče izpodkopati krščansko vero nemškega naroda. Obenem pa v svojem pismu zagotavljajo molitveno pomoč preganjanim bratom.

Človek premišljuje, kakšna bo sodba onih rabeljskih Neronov, ki so zadnjih 20 let iz-

Udeleženke duhovnih vaj na Mali Loki pri Ihanu

vrševali grozodejstva v Sovjetiji!? Ko so praznovali 20 letni jubilej svojega krvavega paševanja v sovjetski uniji, je objavil pariški list »Križ« podatke, ki pričajo, kakšne zločine in strahote povzročajo v Sovjetiji sovraštvo do Boga. Tako izvemo iz omenjenega lista, da je bilo odtegnjeno v 20 letih svojemu namenu 129.000 cerkv, kapel in drugih svetišč; 24.000 svetih prostorov je bilo razrušenih; 3 milijone ljudi je bilo umorjenih, 12 milijonov jih je pokončala lakota. Število umorjenih duhovnikov vseh veroizpovedi dosega 40.000. Še zadnje leto je bilo do 2600 oseb duhovskega stanu pod raznimi pretvezami pregnanih ali ustreljenih. V koncentracijskih taborih ždi in trpi polsedmi milijon nesrečnikov — »sovjetskega paradiža«.

Svetniško proglašenje. O veliki noči bo sveti oče Pij XI. razglasil svetništvo treh služabnikov božjih. Med svetnike bodo prišteti: Poljski jezuit in mučenec Andrej Bobola, španski frančiškan Salvador da Horta in italijanski redovni ustanovitelj Giovanni Leonardi.

Oče šesterih sinov-duhovnikov postal sam duhovnik. Oni dan so imeli v stolnici v Strassburgu izredno svečanost. Škof Ruch je podelil zakrament sv. mašniškega posvečenja 65 letnemu industrijalcu Ortallu. Vsa leta se je Ortallo prizadeval, da bi se poživilo med vrstniki versko življenje in si je pridobil v tem delu mnogo zaslug. Od njegovih 11 sinov jih je šest izbralo duhovski poklic. Pred petimi leti je umrla Ortallova žena. Takrat se je odločil vdovec za redovno življenje. Proučevati je začel bogoslovne nauke. Ko je dovršil vse izpite, je bil posvečen za mašnika.

V ozračju Katoliške akcije. Laiško apostolstvo, vsi, ki se hočejo izkazati kot pravi, delovni člani Katoliške akcije, naj pri vsaki priložnosti naglašajo, da je poudarjanje osebnosti in postavljanje osebnih koristi nad občne, nevarna zmeta. Pravi kristjan ne more svojega življenja tako urediti, da bi ne bilo v zvezi z drugimi; tudi nima prav, ako bi se za usodo svojih bratov ne brigal; bogastvo vere in milosti, ki jih ima, mu ni bilo darovano samo za osebno porabo in korist. Z eno besedo: Tvoja duša mora svoje vrednote izžarevati tudi na korist drugih, vseh drugih, če noče obsodbe, da je postala nezvesta svojemu krščanskemu poklicu. Stari izrek: »Vsak zase — Bog pa za vse« — je poganski pregovor. (Pariški »Croix«.)

Jasnost in enotnost v Kat. akciji. V Liverpoolu na Angleškem je bilo decembra sklicano prvo večje zborovanje KA. Čez 500 veljavnih katoličanov iz vseh angleških škofij, nekoliko tudi iz inozemstva, se je pod predstvom nadškofa Downeya posvetovalo,

kako uveljaviti delo KA po vseh župnijah. Ob tej priliki je nadškof pri začetnem govoru poudaril tudi tole: »Beseda — Katoliška akcija — ima za one, ki stoje še zunaj, nekaj trdega prizvoka. Toda le zaradi zmotnega naziranja. KA ni politika, marveč je zgolj sodelovanje, soudeležba laikov pri apostolskem delu svete Cerkve, pri delu, ki ga je Jezus Kristus zapovedal — pa ne izključno — duhovnikom. KA ima pri svojem udejstvovanju namen, družbo zopet pridobiti za Kristusa. Kdo ne uvidi, da je danes skoraj nemogoče, da bi duhovniki premagali toli razširjeno versko brezbriznost in malomarnost, saj nimajo skoraj nobenega dostopa vprav do onih ne, ki so vere najbolj potrebni.«

Bela in rdeča Španija. List »Catholic Herald« poroča, da v Madridu ni prav nobene cerkve, ki bi bila odprta za božjo svetlobo. Povečini jih »rdeči« uporabljajo za garaže! Kam zaide človek, če se veri odpove in zbesni! — V vseh šolah narodne (bele) Španije so pa zopet križi (razpela) na častnem mestu. — Z brezbožtvom raste po krajih, kjer vladajo rdeči, tudi nemoralnost in golota, tako da se nad tem zgraža že celo anarhistično časopisje. V nesramnosti prvači — kakor pišejo — zlasti socialistični list »Las Noticias«. — Kjer zavladajo »beli« — se ozračje, ki je bilo zastrupljeno s komunističnim protibožnim duhom, takoj razčisti. Tako na primer se je provinca Biscaya posvetila presv. Srcu Jezusovemu ob velikanski udeležbi vernikov in prvakov narodne vlade.

Da se zavaruje pravost. Škofje alpskih pokrajin na Francoskem so razposlali okrožnico z navodilom za obiskovalce gorskih višin. Predvsem opozarjajo starše, naj ne pustijo, da bi njih sinovi in hčere skupno in sami potovali. Vse izletnike pa opominjajo, naj spoštujejo krščansko mišljenje prebivalcev po vaseh in naseljih, kamor pridejo, in naj ne delajo pohujševanja. Končno še dostavljajo, naj bodo turisti dostojno oblečeni zlasti ko se udeležujejo službe božje.

Brez božjega blagoslova vse nič ne pomaga. Škofje v sosedni Avstriji so letos v svojih pastirskih listih opozorili vernike na veliko zapoved o posvečevanju nedelj. Posebno pomenljivo je pismo dunajskega kardinala dr. Innitzerja. Nekaj krepkih misli iz tega pisma:

»Postava božja (10 zapovedi) je bila dana kot zakon, ki veže vse narode vseh časov. Tretja zapoved veleva posvečevati Gospodov dan. Nedelja nam daje priložnost, da se spomnimo svojega večnega cilja in da prav presodimo pomen svojega življenja, da služimo Bogu z besedo in dejanjem in ga pripoznamo za

svojeja neomejenega Gospodarja. Vse to pa izpričujemo z zunanjo daritvijo. Nova zaveza ne pozna druge zunanje daritve kot svetomaš. Z usti svete Cerkve govori Gospod Bog: »Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih pobožno pri sveti maši!« — Napak je misliti, da bi nedeljsko delo kaj koristilo v gospodarstvu. Delo ob nedeljah le odžene blagoslov božji za ves teden. Zapoved nedeljskega in prazniškega posvečevanja je zapoved, ki donaša blagoslov za družinsko življenje. Do sreče v družinskem življenju, ki jo more posvečevanje nedelje dati, ima vsak delavec prav posebno pravico. Tedenska plača bi morala biti tako odmerjena, da je v pravem pomenu družinska plača, t. j. da omogočuje vsej družini, veseliti se ob nedeljah družinske sreče.

Ta zapoved je dalje tudi zapoved, ki je od nje odvisna sreča in blagoslov človeške družbe. Kaj pa je, kar bi vsaj približno povzročilo toliko enotnosti in miru celotnemu prebivalstvu, kot skupna služba božja, pri kateri se povsod vsem vernikom oznanja ista božja beseda, in kjer vsa občina enodušno svoje zadeve v molitvi Bogu priporoča!

In ali se bomo čudili, če tam, kjer se ta zapoved prezira, divjajo strasti in če se namesto blagoslova božjega širi prokletstvo! Le oni narod, ki ima dan Gospodov v časti in ga v versko-nravni resnobi praznuje, se more imenovati krščanski. Brez nedeljskega spoštovanja in posvečevanja ne bo sreče in blagoslova; na blagoslovu je pa vse!

Sloveča gledališka igralka in plesalka v Parizu Ida Rubenstein je prestopila v katoliško Cerkev. Maja bo še nastopila za slovo v oratoriju »Jeanne d' Arc na grmadi«, nato bo pa sprejeta kot novinka pri benediktinkah.

»**Vrana vrani ne izkljuje oči.**« Ta pregovor pa ne velja za Sovjetijo. Svetovno časopisje se je zadnje dni z ogorčenjem razpisalo o novih obsodbah, ki jih je mogočnik Stalin povzročil nad osebami **izmed ustanoviteljev sedanje nesrečne Rusije**, torej nad stoprocentnimi privrženci krvavega režima. Zadnjih 10 mesecev je bilo v sovjetski Rusiji izrečenih 6258 smrtnih obsodb. 72% izmed obsojencev je bilo včlanjenih v komunistični stranki. Obtoženi so bili političnih pregreh in sabotaze. (Ta izraz pomeni zlobno uničevanje ali poškodovanje tuje lastnine z namenom, da se ovira promet.)

Za mejami. Letošnji slovenski novomašniki na Koroškem, ki bodo prejeli sv. mašniško posvečenje 29. junija, na praznik sv. Petra in Pavla: **Zablatnik Pavel** (Binjovci); **Vrumnik Franc** (Srednja vas pri Rudi); **Štindl Maks** (Dobrla ves); **Hornböck Janko** (Št. Janž v Rožu).

Lavantinska škofija. Postavljena sta bila gg. **Jožef Mlakar**, kaplan pri Dev. Mariji na Prevaljah, za provizorja istotam in **Štefan Lejko**, resign. župnik v Dubrovniku, za provizorja istotam. Nastavljena sta bila gg. **minoritska duhovnika p. Marijan Gojkošek** za II. kaplana pri Sv. Trojici v Halozah in **p. Andrej Vatovec** za II. kaplana v Žetalah, z delokrogom v Ptuju. — Prestavljena sta bila gg. kaplana **Franc Križan** iz Rajhenburga (I.) v Braslovče in **V. Ramšak** na njegovo mesto.

Med rajnimi. V soboto pred »petdesetnico«, na Mariji posvečeni dan, je po petmesečnem bolehanju zapustil domovino trpljenja in solz stolni kanonik ljubljanski dr. **Mih. Opelka**. Upal je, da bo pomladno sonce zdravilno vplivalo na oslABLJENO in opešano srce in da se bo mogel veseliti cvetja in lepoticnega grmičevja na skromnem vrtiču svojega domovanja, pa se je končno sprijaznil z mislijo, da so ure seštete. Mirno, v zbrani in presrčni molitvi in v krščanski vdanosti je pričakoval rešitve iz hudega trpljenja, ki ga je mučilo zadnji čas.

Pokojni stolni pridigar, ki je svoje jedrate, izklesane in govorniško sestavljene govore tudi spisal in zapustil v 24 knjigah, bo slovel še dolgo kot nekdanji odlični cerkveni govornik in učitelj govorništva na bogoslovnem oddelku ljubljanskega vseučilišča.

Ko se je vrnil po sedmih letih bogoslovnega študija iz rimskega Germanika kot doktor bogoslovja in modroslovja, je nekaj časa služboval v Moravčah, nato pa dolgo vrsto let kot srednješolski profesor-katehet, dokler ni bil imenovan za dež. šolskega nadzornika in pozneje za stolnega kanonika in obenem za nadzornika za veronauk na srednjih šolah.

Kakor je bil junak po postavi, tako junaki je bil tudi po značaju, v besedi in v odločnosti. Med svojimi duhovnimi tovariši je bil vsekdar dobrodošel, saj je znal razvedrilno vplivati s pripovedovanjem raznih anekdot in šegavih dogodkov zlasti iz šolskega življenja. Svoj čas je bil tudi urednik »Doma in sveta« in je znan po pošrečenih pesniških proizvodih.

Zadnje čase je v prostih urah spisal več del, n. pr.: »Knjiško iz rimskih let«.

Lani so izšle njegove »Rimske šmarnice«. Nazadnje je imel v načrtu, da opiše življenje in delovanje ljubljanskega knezoškofa dr. **Jakoba Missia**, poznejšega kardinala goriskega, iz hvaležnosti, da ga je bil poslal na višji študij v Rim. Lansko poletje se je peljal pokojni kanonik v rojstni kraj kardinalov na Štajersko po razne podatke. Nameravana knjiga je ostala nedovršena, ker je vmes posegla bolezen in končno smrt.

Prezvzišeni g. škof dr. Rožman, ki je sam blagoslovil truplo rajnega kanonika v ljubljanski stolnici in je naslednji dan na Vrhniki izvršil pogrebne obrede, je v svojem poslovilnem govoru lepo poudarjal zlasti ljubezen pokojnega do svoje rodne matere, pri kateri je hotel biti pokopan, in pa veliko ljubezen do sv. Cerkve, ki odseva tudi iz njegovih pridig.

Pogreba na Vrhniki se je udeležil s prevzvišenim stolni kapitelj, do 40 duhovnikov iz Ljubljane in drugod, vsa vrhniška šolska mladina, vsa društva in družbe — vsa Vrhnika, znamenje, kako je rojstna župnija spoštovala svojega odličnega rojaka, ki je bil tako navezan na domačo grudo.

Božji Zveličar, ki mu je pokojni tudi kot nočni častilec daroval svoje srce, je — tako upamo — že odkazal prostor svojemu zvestemu služabniku v zboru nebeščanov.

Ljubljanska škofija: Župnija Št. Jurij pri Grosupljem je podeljena v duhovno vodstvo Viktorju Švigelj, župniku na Blokah, — Premeščen je bil Anton Duhovnik, kaplan na Kor. Beli, v Bohinjsko Srednjo vas, in dr. Pavel Robič od Sv. Jakoba v Ljubljani v Šmartin pri Kranju. — Nameščen so bili kot kaplani: Ludovik Bartelj v Dolih pri Litiji, Franc Dobovšek na Koroški Beli, Alojzij Fister v Gorjah pri Bledu, Leopold Klančar v Smledniku, Fr. Malovrh v Moravčah, Jožef Šolar v Križah, Maks Goričar na Vačah.

Škofijska pisarna: S 1. marcem je bil imenovan za ravnatelja šk. pisarne in za konz. svetnika J. Jagodič, ki je že doslej izvrševal dolžnosti ravnateljske. Dosedanji ravnatelj msgr. J. Dostal, ki je bil več let na dopustu, je upokojen.

Zakrament sv. mašniškega posvečenja — v dveh skupinah. Letošnji novomašniki ljubljanske škofije iz V. letnika bodo prejeli tretji višji red »prezbiterat« v nedeljo, 3. julija 1938. — Novomašniki iz IV. letnika pa na kvatarno soboto v adventu, 17. decembra 1938.

Petoletniki: Albin Avguštin, roj. v župniji Reteče; Edmund Boehm, r. v Trziču; Franc Dolinar, r. v Ljubljani (stolna župnija); Fr. Gnidovec, r. v Ajdovcu; Ivan Janež, r. v župniji Sodražica; Ivan Javornik, r. v Št. Vidu n. Lj.; Ivan Kopač, r. v Škofji Loki; Henrik Novak, r. v župniji Žužemberk; Ciril Oblak, r. pri Sv. Gregorju; Ivan Sitar, r. v župniji Ježica; Al. Sterle, r. v župniji Stari trg pri Ložu; Viktor Schweiger, r. v Črnomlju.

Četrtoletniki: Ferdinand Babnik, r. v župniji Št. Vid n. Lj.; Janez Bukovac, r. v župniji Fara pri Kostelu; Franc

Cvar, r. v župniji Sodražica; Fr. Glavač, r. v Beltincih; Anton Hočevar, r. v župniji Žalna; Janez Kljun, r. v župniji Ribnica; Franc Kupljenik, r. v župniji Št. Jernej; Andrej Makovec, r. v župniji Sv. Vid nad Cerknico; Jakob Mavec, rojen v župniji Ig.

Vodstvo škofovskih konferenc v Jugoslaviji je sveta stolica poverila zagrebškemu nadškofu dr. Alojziju Stepincu.

Naši krščanski slovenski moške so na občnem zborovanju Kmečke zveze v Celju, dne 20. februarja, z velikim odobravanjem in navdušenjem sprejeli predlog, da bodo odslej imeli vsako leto svoj glavni kmečki tabor pri Mariji Pomočnici na Brezjah, in sicer na sopraznik Marije Snežnice, 5. avgusta. Na prvem takem taboru bo Kmečka zveza izvolila Marijo z Brezij za svojo zaščitnico.

Celice KA. Na Dunaju je bilo meseca januarja na posebnih tečajih izvežbanih 600 katoliških mož za delo v celicah Katoliške akcije.

MARIJINE DRUŽINE

Stopiče. Malokrat se oglasimo, saj pohvala, če smo kaj vredne, naj bo darovana Kraljici kongregacij. 22. jan. na večer je zaplakala naša Mar. družba, ko je veliki zvon naznanjal nepričakovano smrt našega župnika † Fr. Žitnika. Žalost v kongregaciji, ki ima okrog 200 članic, je razumljiva, saj je bil rajni župnik 20 let njen voditelj, pa goreč in natančen duhovni oče. Vpeljal nam je tudi sveto uro, ki jo vestno opravljamo vsak prvi petek. Pokojni gospod je bil močno vnet za ljudsko petje, ki se je že precej udomačilo. Upamo, da uživa v nebesih plačilo za vse zemeljsko trpljenje.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Dragi »Bogoljub«! Dovolj, da se malo oglasimo pri tebi, kot najljubšem prijatelju s kratkim poročilom:

Marijanska ljubezen se nam užiga in utrjuje pri rednih mesečnih skupščinah. Da bi le kleno zrnje besede božje padlo vsekdar na voljna in sprejemljiva srca in obrodilo blagodejen sad vzornega marijanskega in evharističnega življenja. Na glavni praznik smo se pripravljale s tridnevno pobožnostjo. Na zunaj smo pa proslavile Brezmadežno s poučno versko igro »Roka božja«, ki je napravila najboljši vtis. Predstava šaloigre »Izgubljeni raj« (6. febr.) je pa razvedrila vse navzoče. S tem smo obenem hotele dokazati, da Mar. družba ne krati poštene zabave in nedolžnega veselja. Čisti dobiček obeh predstav se je obrnil za nabavo naše družbene zastave, ki naj združi vsa poštena dekleta pod posebnim Marijinim varstvom. Za vstop v kongregacijo se je oglašilo zopet nekaj kandidatinj.

Pred evharističnim slavljem v Budimpešti

Bliža se mednarodni Evharistični kongres v Budimpešti. Pripravljalni odbor želi, da bi si evharistični spominski znak, katerega že zdaj nosi 700.000 oseb, oskrbeli ne le ogrski državljani in inozemski udeleženci, marveč tudi verniki katoliškega sveta in ga ohranili kot pomenljiv program, kot značilno geslo. Sličico tega znaka smo natisnili na str. 88 aprilskega »Bogoljuba«. Predočuje kelih s hostijo v zvezi z mostom na verigah. Kelih s hostijo je za nas katoliške kristjane javna izpoved vere, obenem pa program našega življenja. Most čez Donavo na verige, najstarejši v Evropi, je sicer simbol ogrske prestolnice; ker veže dve obali — pa pomenja hkrati moč združevalne, krščanske ljubezni in željo, da bi ljubezen do bližnjega zavladala vsemu svetu.

Udeležnikom kongresa so vse sosedne države dovolile večje popuste za vožnjo; na jugoslovanskih državnih železniških progah je za čas od 24. maja do 25. junija dovoljeno 50% popusta. Enako ugodnost imajo inozemci na ogrskih železnicah in rečnih parnikih.

Znani pisatelj, univ. profesor v Budimpešti, dr. Tihamér Tóth, je prav zadnji čas spisal za ogrsko mladino novo knjigo v duhu Evharističnega svetovnega kongresa z naslovom »Čista možatost«. 10.000 izvodov bo podaril pisatelj šolski mladini.

Vzpodbudna priprava na svetovni kongres v proslavo Evharističnemu Kralju. Nadvojvoda Jožef Franc je poklical člane obeh postavodajnih zbornic na Ogrskem na posvet pa jih je nagovoril, naj se na prihodnji Evharistični kongres pripravijo s tridnevnimi duhovnimi vajami. Konferenca se je udeležil tudi kardinal dr. Justinijan Seréd y. Uspeh: Predpostne dni so imeli člani obeh zbornic, poslanci postavodajne zbornice in senata tridnevnic, ki jo je vodil p. Révay S. J. Za sklep je opravil slovesno sv. mašo kardinal sam. Med sveto daritvijo je pristopilo k sv. obhajilu do sto udeležencev-državnikov. Poprej — pred darovanjem je imel še cerkveni govor vodja duhovnih vaj o pomenu svete maše. K obhajilni mizi so najprej stopili nadvojvode Jožef, Albreht in Jožef Franc; nato so sledili poslanci obeh zbornic. Ob sklepu je še spregovoril kardinal Seréd y o Evharističnem Kristusu, ki je središče človeškega življenja na zemlji in onkraj. Nanj se moramo vsekdar obračati. Čim višje je kdo postavljen, tem več bo Jezus od njega zahteval. »Ko govorim k postavodajcem ogrskega naroda,« je nadaljeval cerkveni knez, »bi rad opozoril na veliko odgovornost, ki teži vaša ramena, kajti vi niste odgovorni zgolj za svojo dušo, ampak tudi za

svojo družino in za družino vsega naroda... Zato sem izredno vesel, da so člani ogrske postavodaje sprejeli Kristusa k sebi in se tako pripravili na nelahko delo svojega poklica. Le z zakoni in postavami, ki so sestavljene v duhu Kristusovem, se more narodu služiti in koristiti.«

Skupna zadeva vseh katoličanov. Kardinal Hinsley je v posebni spomenici, ki jo je poslal angleški katoliški zvezi, priporočil vodstvo britanskih romarskih vlakov k Evharističnemu kongresu v Budimpešto. V okrožnici pravi kardinal: »Ta kongres je križna vojna molitve za zedinjenje in mir, ko pljuskuje valovi strastnega vznemirjenja in splošne razdraženosti. Kongres je skupna akcija in splošno klicanje, da bi se Bog usmilil onega dela človeške družbe, ki stoji v borbi proti Bogu. Brezbožni materializem ogroža krščansko kulturo, in kakor je v preteklosti katoliška Ogrska Evropo rešila nasilnih tolpa, ki so jo hotele uničiti, tako se tudi danes naše duhovne moči zbirajo v Budimpešti, okrog Kristusa, našega Kralja. Le te duhovne moči morejo zaježiti naval bojevitve brezbožnosti.«

Povodom evharističnega leta in jubileja sv. Štefana so dovoljene na Ogrskem **posebne pisemske znamke:** Prva skupina ima razne svetniške sličice — imenujejo se z n a m k e s v. Š t e f a n a. Te so že v prometu. Evharistične znamke bodo pa izdelane do 1. maja.

Slovenci na kongresu v Budimpešti. Za Slovence je določen spored na mednarodnem Evh. kongresu v Budimpešti:

V s r e d o, 25. maja, okoli osmih zjutraj iz Ljubljane, prihod v Budimpešto ob šestih zvečer.

V č e t r t e k, 26. maja: v cerkvi sv. Elizabete ob 8 otvoritev, ob 10.30 I. zborovanje skupaj s Hrvati, ob 13.30 do 17.30 po želji ogled mesta z avtobusi; po večerji nastop k procesiji Sv. R. T. (kot gledalci in čistilci na nabrežju Donave).

V p e t e k, 27. maja: ob 7 maša in sveto obhajilo; od 9—11 ogled Marjet. otoka; ob 11 zborovanje Slovencev; kosilo ob 12; od 13—19 ogled mesta; od 20—21 molitvena ura.

V s o b o t o, 28. maja: ob 7 maša in sveto obhajilo; čez dan prosto za ogled mesta in okolice; kdor želi in naroči: izlet z ladjo v Ostrogon po Donavi; od 20—21 molitvena ura, govor; od 19—22 spovedovanja.

V n e d e l j o, 29. maja: Maše od 5—8. Po zajtrku odhod na Trg junakov; tam bo glavna maša ob 9. Po kosilu odprava prtljage v vagon; odhod k baziliki za sklepno procesijo;

po sklepni pobožnosti naravnost na vlak, ki odpelje ob 20 in bo v ponedeljek zjutraj v Ljubljani.

Romarji naj se doma pripravljajo na kongres z molitvijo in večkratnim prejemom sv. R. T. v namene kongresa.

Zveza za tujski promet v Sloveniji (»Putnik« Ljubljana in Maribor), kateremu oba škofijska odbora pomagata z informacijami, je razposlala vsem župnijskim uradom podrobna obvestila o sporedu in cenah romanja.

Mnogim v tolažbo, ki bi se radi udeležili Evharističnega kongresa in slavja v Budimpešti, pa nimajo sredstev ali jih ovira slabotno zdravje in bolezen, naj bo izrek francoskega pesnika Fr. Jamesa: »Če grem v Parizu navaden delavnik h katerikoli jutrnji maši, je to zame doživetje — tako mogočno in tako polno tolažbe, kakor če bi se udeležil velikega Evharističnega kongresa. Treba je samo gledati obraze ljudi, ki tam drug za drugim pristopajo k mizi Gospodovi. Te duše zajemajo moč pri edinem studentu močil!«

OPAZOVANJA

Kaj bi tebe najbolj veselilo? Če bi imel veliko denarja in premoženja? Ne. — Če bi se prikopal do velike časti in ugleda? Ne. — Če bi imel okrog sebe samo vesele ljudi? Skoraj; pa ne! — Če bi me ljudje radi imeli? Skoraj. — Če se ti nedolžen otročiček na vrat obesi? Takrat mi srce hitreje utriplje, največje veselje pa to ni. — Če morem sovražnika iz nevarnosti rešiti, če morem pomagati tem, ki so v stiski in hudobne poboljšati, da bodo še na zadnjo uro blagoslavljali svojega dobrotnika, to, se mi zdi, je največja sreča na zemlji.

Kaj je največje hudo? Ob hišo in dom, ob denar in posestvo priti? Ne, zakaj prej ali slej bo vse to treba pustiti. — Bolezen in stiska? Ne, saj morem Boga tudi v boleznih slaviti. — Če te ljudje zaničujejo in sramote? Ne. To more človek smeje prezreti. — Če človek na časti in dobrem imenu trpi? To je zelo hudo in žalostno, najhujše pa ni. — Kaj je torej najhujše zlo? Če je kdo nesrečo povzročil, pa je ne more več popraviti. Tako nesrečo bi morali občutiti starši, ki so vzgojili brezbožne otroke.

(Katekizem pa na zgorajšnje vprašanje kratko odgovori: Največje hudo je greh!)

Kje bi ti najrajši stanoval? Pri bogatih ljudeh, kjer je vsega dosti? Ne. — Pri učenih ljudeh, ki bi jih lahko za vsako reč vprašal? Ne. — V koči revnih prosjakov? Ne. — Ne v bogastvu, ne v revščini. Tam v zadovoljni preprostosti, kjer skrbi ljubezen za zveličanje moje duše, kjer zvestoba čuva nad mojim

srcem, kjer me zdrav človeški razum varuje pred neumnostjo, in zdrava hrana krepi moje telo, pošteno delo sladi obed, vesela pesem in presrčna molitev zaključijo dnevno delo — tam bi hotel prebivati. Adolf Kolping.

ANEKDOTE

Papež in cestinarji. Sveti oče Pij X., ki se je od navadnega župnika povzpел do najvišje službe v sveti Cerkvi, je koj po izvolitvi za papeža enega izmed svojih prijateljev povabil na zajtrk. Veliki ceremonijar je zavedajoč se svojega »dostojanstva« prijazno opozoril, da bi bilo to proti običajem Vatikana in da je pri jedi papež navadno sam.

Pij X. vpraša nedolžno, če so se tudi njegovi predniki pokorili temu predpisu. »Ne,« odgovori ceremonijar. »Ali pod papežem Urbanom VIII. je bilo sklenjeno, da je papež sam pri jedi.« »Potem pa ta predpis takoj preklicujem in črtam,« pravi Pij X. »Naš Odršenik je jedel s cestinarji, včasih celo za farizeji.«

Rahlo zavrjen. Kardinal d'Este se je močno prizadejal za izvolitev papeža Siksta V. (1585—1590). Pri tem ga je najbrž vodila človeška sebičnost, da bi pač imel važno besedo pri vladi svete Cerkve. Ko se pa to ni zgodilo, je nekoč papežu oponesel: »Sveti oče, jaz sem pripomogel k izvolitvi.« Nato papež kratko in malo: »Potem pa prosim dovoljenja, da smem biti papež.«

RAZNO

Zveza katoliških nameščenk v Ljubljani uljudno vabi na duhovne vaje in tečaj KA v dneh od 1. do 10. aprila v uršulinskem samostanu. Začetek prvi dan ob 8 zvečer. Prijavite se na naslov: Zveza katoliških nameščenk, Masarykova 12.

Duhovne vaje v Domu Device Mogočne bodo za dekleta od 14. do 18. maja, za gospodične učiteljice in uradnice od 9. do 13. julija. Pričetek prvi dan ob 6 zvečer, sklep zadnji dan zjutraj. Oskrbnina znaša 100.— din. Prijave sprejema Predstojništvo Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg št. 8.

Duhovne vaje za dekleta bodo na Mali Loki od 2. do 6. aprila in pa še od 7. do 11. maja. Naj pride spomladi pomlad tudi v naše dekleške duše. Za duhovne vaje se priglasite takoj na naslov: Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale. Oskrbnina za ves čas 85 din.

Zaprte duhovne vaje: V domu pri Sv. Jožefu v Celju bodo duhovne vaje za dekleta od 23. aprila ob 6. uri zvečer do 27. aprila zjutraj. Oskrbnina za vse duhovne vaje, ki jih vodijo misijonarji, je 75 din.

Po udeležbi. Iz srca hvalimo Boga, da nam je dal milost udeležiti se duhovnih vaj v Domu Brezmadežne na Mali Loki pri Ihanu. Kakor si človek, ki je sleporojen, ne more predstavljati lepote cvetic, krasote narave, četudi sliši o tem govoriti, tako tudi ni mogoče, da bi kdo dobil prave pojme o notranji sreči duhovnih vaj, dokler se sam osebno ne prepriča. Mrtva črka ne more izraziti tega, kar občutijo v srcu oni, ki so se ob zaprtih duhovnih vajah duhovno obnovili. Voditelj duhovnih vaj nas je tri dni v dobro zamišljeni besedi zatopil v resnost življenja, navdušil za čednost in se požrtvovalno trudil za srečen uspeh. V tistem domu smo pod varstvom Brezmadežne, ločene od sveta, nemoteno izvrševale dnevni red duhovnih vaj, ki nas je docela zaposlil, da ni bilo nič časa za raztresenost. Končno smo opravile skesano in zbrano spoved in se popolnoma prenovljene vrnile na svoja vsakdanja opravila.

Dekleta! Vzdramate se in pridite, da tudi ve zadobite mir in srečo, ki je drugod zastoj iščete. Udeleženke.

K našim slikam. Trg junakov (Hösök-tere) bo središče euharističnih slavnosti v Budimpešti. Ob kongresnih dneh bo zaprt za splošni promet. Trg bo imel belo, rdeče in višnjevo pozorišče, kamor se bo prišlo skozi bela, rdeča, višnjeva vrata. Z enako barvastimi našivi bodo nastavljeni tudi reditelji, tako da bo vsak udeleženec takoj vedel, kje naj išče navodil. Vstopnice za ogrske udeležence bodo rdeče in višnjeve barve, za inozemce pa bele. — Na ovitku: Stolnica sv. Stefana v Budimpešti.

DOBRE KNJIGE

Studenci žive vode II: Sedem postnih slik. Spisal F. S. Finžgar. 1938. Založila »Družba sv. Mohorja v Celju. Broširana knjižica 9 din, vezana 15 din (za neude 12 in 20 din).

Kdor hoče za del cerkvenega leta, ki ga navzljive sv. Cerkev »resni« postni čas, čas trpljenja Kristusovega, verskega in za sodobne razmere umerjenega beriva, naj seže po zgoraj omenjeni knjižici. Pisatelj imenuje te jedrnat, v krepki, zgoščeni in pristni gorenjski besedi spisane sestavke, »postne slike«. Berejo se kakor mikavna pripoved. So res slike, misli, razmišljanja, povzeta iz življenja za življenje, povezana z zgledi oseb iz odrešilnega dela Kristusovega. Vzemi in beri! — pa boš imel korist za dušo, pa boš užival tudi ob vzorni, narodni, slovenski besedi.

Živimo s Cerkvijo! Naši oo. cistercijani v Stični so jeli izdajati liturgično knjižnico. Prvi zvezek je posvečen cerkvenemu letu in ima naslov: »Leto božjih skrivnosti«. Pisatelj, nam že znani o. Turnšek, podaja v lepi besedi glavne misli mašnega bogoslužja za vse važnejše cerkvene praznike in nedelje, daje pa tudi navodila za liturgično pobožnost. Knjiga ima 180 str. in je bogato s slikami in slikanimi prilogami okrašena. Cena broš. izvodu 25 din, vez. 30 din. Naroča se v Slomškovem zavodu cistercijanov (Poljanska cesta) v Ljubljani in v Jugoslovanski knjigarni.

Cerkvenih očetov izbrana dela: Izbrani spisi svetega Cecilija Cipriana. Prvi del: Pisma — Knjižica »o padlih«. Poslovenil, uvod

in pripombe napisal dr. Franc Ks. Lukman. V Celju 1938. Založila Družba sv. Mohorja. Cena broš. 27 din, vez. 36 din. (Za neude 36, oziroma 48 din.)

Dela, spisi sv. cerkvenih očetov v tujih jezikih čakajo po predalih redovnih, cerkvenih in drugih večjih knjižnic. Po njih segajo mašniki, pridigarji; redkokdaj pa pridejo v roke laikom. Zato je bila srečna misel, da je sklenila Družba sv. Mohorja odpreti vrata v to zakladnico tudi takim, ki niso večji latinskega ali grškega jezika. Za delo je poprijel vseučiliški profesor dr. Lukman. Prva knjiga ima pisma sv. Cipriana o takratnih razmerah v sv. Cerkvi, ki je imel zanjo veliko skrb in toplo ljubezen. Prevajalec je poslovenil 26 pisem in knjigo »o padlih«.

PROŠNJE IN ZAHVALE.

Mar. družbenka se priporoča Mariji Pomočnici, sv. Jožefu, sv. Janezu Bosku, sv. Tereziji Det. J. za ljubo zdravje in uslišanje v važni zadevi. — P. M. v Ihanu: Presrečna zahvala sv. Tadeju za uslišano prošnjo. — Po opravljeni 9 dnevnic na č. sveti Trojici, Materi božji, sv. Tereziji D. J. in † Slomšku se zahvalujemo javno za uslišanje v nevarni bolezni hčerke. Putrih Mar., Bizeljsko. — Mar. družbenka se priporoča za zdravje in v dobre namene † škofu Fr. Baragu, sv. Judu Tadeju, sv. Blažu, sv. Tereziji D. J. in sv. Bosku.

ODGOVORI.

S. K.: Ali sta ženin in nevesta deležna posebnega poročnega blagoslova, če je n. pr. nevesta nezakonska hči? — Mislil sem se namreč poročiti, pa sem zvedel, da je izvoljenka nezakonska in se bojim slabih posledic.

Ni vzroka, da bi sv. Cerkev osebi, ki sama ni nič kriva, če nima zakonske matere, odrekala blagoslov, saj ga je prav tako potrebna, kakor vsaka druga nevesta, če ne še bolj.

Ženin in nevesta prejmeta blagoslov z blagoslovljeno vodo prvič med poročnim obredom, ko si podasta roke. Poseben blagoslov se pa deli pri drugem delu poročnih obredov, t. j. pri sveti maši za novoporočence. Ni sicer strogo zapovedan, vendar pa sveta Cerkev močno želi, da ga novoporočenca prejmeta. Ta blagoslov se ne sme dati: a) če sta oba, ženin in nevesta, blagoslov že prejela, ali če ga je vsaj nevesta, vdova, že prejela pri prvi poroki; b) če je poroka v prepovedanem času in škof oziroma pooblaščen župnik ne dovoli blagoslova — sme se pa dati pozneje; c) pri mešanem zakonu. Blagoslov novoporočencev je med mašo, in sicer po očenašu in pred zadnjim rednim blagoslovom. Obakrat poklekmeta novoporočenca k oltarju na stopnice.

N. M.: Jeli to napačno in za domačega dušnega pastirja žaljivo, če kdo gre k spovedi v sosedno ali tujo župnijo? Odkrivati grešne slabosti in grehote duhovniku, ki z njim pogosto občujemo v življenju, ni tako lahko kot tujemu, neznanemu spovedniku.

»Spoved je skesana obtožba, s katero svoje grehe razodenemo pooblaščenemu mašniku, da bi nas odvezal od njih.« Tako pravi Katekizem. Cerkev torej ne zahteva, da bi morali verniki pri svojem domačem duhovniku opraviti spoved. Le za velikonočno spoved je včasih obstajala ta zahteva. Prav zato pa skrbe dušni pastirji, da zdaj pa zdaj — (za velikonočni čas, za priliko celodnevnega češčenja, za advent, za duhovne vaje) — povabijo kakšnega sosednega duhovnika za pomoč pri spovedovanju. Če kdo misli, da lažje in bolje

opravi sveto spoved kje drugod — svobodno. Nihče mu ne bo zameril.

Sveta Cerkev pač želi, da bi verniki velikonočno obhajilo prejemali v domači župnijski cerkvi iz rok svojega dušnega pastirja, da dajo drugim lep zgled, župnika pa prepričajo, da so spolnili svojo versko dolžnost.

N. M.: Ali bi bila veljavna spoved, če bi spovedenec predložil spovedniku pismeno obtožbo, da jo prebere. Marsikdo bi točneje in lažje pismeno pokazal svojo dušno revo.

Spoved mora biti ustna. To zahteva običaj, ki je dobil moč zakona, četudi bistvo zakramenta sv. pokore tega ne zahteva. Kdor torej more, se mora obtožiti grehov z besedo. Z znamenji ali s pisanjem se sme spovedovati le oni, komur je fizično ali moralno nemogoče govoriti. N. pr. če kdo iz prevelike sramežljivosti ne more govoriti, da bi povedal svoje grehe. (To pomeni izraz »moralno nemogoče«.) Ali: Če spovednik slabo sliši in bi drugi grehe slišali, ko bi se spokornik glasno spovedoval. Ali: Ko bi kdo mislil, da se drugače ne more čisto spovedati, bodisi ker je skrupulozen (preveč tenkovesten), bodisi ker ga muči skušnjava, da bi kaj zamolčal. Ali: Če je spokornik gluhi ali mutasti, pa si hoče s pisanjem pomagati. (To pomeni izraz »fizično nemogoče«.)

Kadar se kdo pismeno spoveduje, naj reče mašniku (če more): »Obtožim se grehov, ki sem jih tu napisal.« — Seveda mora biti vedno navzoč. Spoved, poslana po pismu ali govorjena po telefonu, je neveljavna.

N. M. v S.: Kaj bi rekli k temu, če se kdo poslužuje raznih vraž, pa ne kakor bi veroval v njih učinek, temveč jih uporablja le kot nekakšen okrasek pri raznih prilikah, ali so mu priljubljene kot stare šege?

Z vražami greši, kdor pripisuje stvarim kako skrivno moč, katere jim Bog ni podelil. Praznoverja je danes največ pri tako zvanih »verigah«. To so nekakim molitvam podobne izmišljotine, vraže, ki jih praznoverni ljudje prepisujejo in dalje v določenem številu in v določenih dneh pošiljajo, misleč, da si zagotove (kakor je zapisano na takih lističih) razne milosti, srečno smrt i. dr. Da so to prazne obljube in da so te stvari brez podlage, četudi dotične molitve ne bi bile napačne — ni treba dokazovati. Kdor bi na to kaj dal, bi seveda grešil.

Je pa mnogo stvari, ki imajo samo videz vraž, ker ljudje na to nič ne mislijo. Pred sv. Janezom Krst. kurimo kresove iz navade, ker nastopi takrat pomenljivo razdobje po pregovoru: »O kresi — se dan obesi.« Včasih je bil pa ta ogenj v zvezi z vražo — da namreč preganja nesrečo.

Mnogo praznovernih izrekov uporabljajo ljudje le še za šalo, n. pr.: »Srečen bo, ker je v nedeljo rojen.« Iskanje štiripredne deteljice — je neumnost; pa se le šteje srečnega, kdor jo najde, ne zato, kakor da ga bo osrečila, marveč ker je redkost. — Neumnosti, kakor so razni trapasti obeski v avto-vozilih, spadajo v verski zaklad onih, ki so se krščanski veri odtujili.

N. M. v S.: Kaj sodite o takem, ki svojega bližnjega izkoristi pri kupčiji z izgovorom: Ako bi ga jaz ne, bi ga pa prav tako, če ne še bolj, kdo drug.

Izkoristiti bližnjega pri kupčiji? ... To diši po oderuštvi. Oderuh izrablja bližnjega stisko sebi v krivično korist ali dobicek: včasih zahteva neprimerne cene, kadar vidi, da je bližnji prisiljen nekaj kupiti ali prisiljen nekaj prodati; včasih porabi nevednost, zmoto bližnjega, včasih poseže po zvižajčnosti v besedi i. dr.

Take okoliščine store, da so pogodbe (kupčija) ali neveljavne ali pa da se morejo razveljaviti.

Sedma božja zapoved, ki prepoveduje bližnjemu po krivici škodovati na njegovi lastnini, se tako dostikrat prelamlja pod videzom neke zakonitosti, ki vesti ne more potolažiti. Ni pravilno, če bi se kdo izgovarjal na tretjo osebo, češ ko bi se jaz ne okoristil, bi se pa kdo drug. Kar je proti božji volji, je grešno zame kakor za kateregakoli. Potem bi se pokvarjenec izgovarjal: Če bi jaz te osebe ne zapeljal v greh, bi jo pa drug! Kako nesramen zagovor!

IZ POGlavJA O VZGOJI

»Dokaz božjega blagoslova...« Ko je pa-pež Pij XI. sprejel v avdienci zastopnice krščanskih mater iz vseh italijanskih pokrajin, jim je spregovoril tudi tole:

»Vsak otrok je dokaz božjega blagoslova, ker ima neumrljivo dušo, ki jo je Bog zaupal odgojni skrbi matere. Kakor med ljudmi ni večjega dokaza za prijateljstvo kot je beseda »zaupam ti«, tako tudi pri Bogu ni jasnejšega dokaza prijateljstva in ljubezni, kot je otrok, ki je dan v varstvo materi. V takih primerih Bog tako rekoč materi govori: »Zaupam ti, zato ti dajem to dušo!« Kaj prav za prav pomeni beseda »duša«, se najbolje spozna iz tega, da je Kristus, Odrešenik, dal svoje življenje za duše vseh ljudi.« Končno je sv. oče matere opozoril, naj docela zaupajo v Boga, ki zna svoje obete najbolje izvršiti.

Duhovništvo staršev. Tudi regenburški škof dr. Buchberger je govoril v zadnjem pastirskem listu o važnosti krščanske vzgoje v družini. Naglasil je: »Vi ljubi očetje in matere, izvršujte vzvišeno duhovniško službo pri svojih otrocih. Bodite jim res prvi duhovniki s tem, da jim odpirate srca za božjo besedo in božjo ljubezen, da jih blagoslavljate, da opravljate z njimi prve molitve, da jim pripovedujete o ljubem Zveličarju in svetnikih božjih. To, kar se otrok od pobožne matere in od skrbnega očeta po besedi ali zgledu nauči, prodre tako globoko v mehko in sprejemljivo srce, da ostane v njem kakor zakopano vse življenje. Vsakdanje družinske molitve, jutrnja in večerna pobožnost, kratka molitev pred jedjo in po jedi, angelsko češčenje v krščanski družini ne sme izumreti. Kotiček za razpelo, domači oltarček naj bo najlepši in najpriljubljenejši prostor v stanovanju, srčika hiše in družine. Donašajte tja cvetke z ljubeznijo, ki izvira iz žive vere. Krasite svoj stan s čednimi in dostojnimi svetniškimi podobami. Otroci jih bodo vzljubili, bodo postali z njimi domači in jih bodo posnemali. Od koder se dviga proti nebesom verna molitev, tja bosta rosila milost in blagoslov z nebes.«

»Najbolje moliš takrat, ko Bogu nič ne predpisuješ; saj Bog bolje ve kot ti, kaj ti koristi in česa potrebuješ.«

VSEBINA: Članki: Nemir apostola Tomaža. (Velikonočno premišljevanje.) J. Simenc. — V mladostnih viharjih (Fr. Zobot) — Kaj menite! (Tvoj brat bo vstal.) J. Langerholz. — »Sprebéri si!« (A. Č.) — Naber je pisal. (A. Č.) — Pesmi: Zakaj na zemlji je tema ... (Gr. Mali) — Jezus in Mati Marija! — Vstajaš - Vlada! (Fr. Neubaur). — Listek: Skrivnostni klobuk. (Frenken — Moder.) — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, nar. družine. — Pred euharističnim slavljem v Budimpešti. — Opazovanja. Anekdote. Razno. Dobre knjige. Prošnje. Odgovori. Iz poglavja o vzgoji. 9 slik v bakrotisku. Na ovitku: Katedrala sv. Stefana v Budimpešti.

Cena »Bogoljubu«: na umetniškem papirju 30 Din, na navadnem 20 Din; v Avstriji 3 Š, v Italiji 10 Lir, v Čehoslovaški 15 Kč, v Franciji 12 Fr., v Ameriki 050 Dol. letno. — Izhaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljubu« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljubu« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za april 1938.

Glavni mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu Piju XI.: Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Zene v domačem življenju. Afriški misijoni med mohamedanci.

Mesečni zavetnik: Izidor, škof in cerkv. učenik (4).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa		
			Ljubljanska škofija	Lavantinska škofija	
1	Petek	Hugon, škof	Katoliška cerkev v Jugoslaviji	Koča	Gomilsko
2	Sobota	Franč. Pavelski, sp.	Krščanska dobrodelnost	Sv. Trojica nad Cer.	Reka
3	Nedelja	5. Tiha, Rihard, šk.	Velikonočni zakramenti	Preddvor	Konjice
4	Poned.	Izidor, šk., c. uč.	Posvetitev družin Srcu Jezus.	Nemska Loka	"
5	Torek	Vincenci Fer., sp.	Apostolstvo mož in fantov	Dobrépolje	"
6	Sreda	Sikst I., papež, muč.	Sv. Oče in potrebe Cerkve	Leskovic	Prihova
7	Četrtek	Herman Jožef, spoz.	Naši škofje in škofije	Zaplana	"
8	Petek	Marija 7 žalosti	Zakrjukeni grešniki	Nova Stifta	Čadram
9	Sobota	Marija Kleofa, vd.	Naše matere in dekleta	Brezje	"
10	Nedelja	6. Cvetna. Ezekiel	Priprava na veliki teden	Podbrezje	Loče
11	Poned.	Leon I., pap. c. uč.	Mednarodni mir in ljubezen	Blagovica	"
12	Torek	Julij I., papež	Zedinjenje razkol. in krivovercev	Blejska Dobrava	Sv. Kunigunda n. P.
13	Sreda	Hermen, g. ld, muč.	Državniki in oblastniki	Vrhpolje pri Morav.	Spitalič
14	Četrtek	Vel. četrtek	Velikonočno sv. obhajilo. Sv. ura	Sv. Lenart	Zreče
15	Petek	† Vel. petek	Zahvala za odrešenje	Ljublj., Rakovnik	"
16	Sobota	† Vel. sobota	Duše-žrtve Sreca Jezusovega	Prinskovno pri Kr.	Ziče
17	Nedelja	Velika noč	Zmaga sv. Cerkve po vsem svetu	Motnik	Skomarje
18	Poned.	Velikon. poned.	Versko vstajenje našega naroda	Spodnji log	Stranice
19	Torek	Leon IX., papež	Naša Katoliška akcija	St. Jurij pri Grosup.	Kebej
20	Sreda	Marcelin, muč.	Duhovne vaje in notr. življenje	Ihan	Sv. Jernej p. Ločah
21	Četrtek	Anz.-lm. škof, c. uč.	Misijonarji in misijonarka	Dobrušič	Velika Nedelja
22	Petek	Seter in Kaj, muč.	Slomšek-Baragova beatifikacija	Gorje	"
23	Sobota	Vojteh, škof, muč.	Naš katoliški tisk	Šmihel, Uboge š. ss.	Ormož
24	Nedelja	I. Bela, Jurij, muč.	Letošnji prvoobhajanci. Ljublj.	Stara Loka	Ormož, bolnišnica
25	Poned.	Marko, evangelist	Blagoslov na polju. Dobra letina	Cerklje ob Krki	Sredšče
26	Torek	Mati dobrega sveta	Poklici (duhov., redov., misijon.)	Podgrad	Sv. Miklavž pri Orm.
27	Sreda	Peter Kanizij, c. uč.	Cerkveni učenjaki	Nevlje	Svetinje
28	Četrtek	Pavel od Križa, sp.	Bolniki in vsi trpečji	Čatež ob Savi	Sv. Tomaž pri Orm.
29	Petek	Peter, muč.	Naši izseljenci in preseljenici	St. Jurij pod Kum.	Sv. Bolfenc na Kogu
30	Sobota	Katarina Sienska, d.	Umirajoči. Ta mesec umrli	Stari trg pri Ložu	Sv. Lenart pri V. N.

Odpustki za april 1938.

1. Petek, prvi v m. P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. obhajilo; 2. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.

2. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. Brezmadežni, da nekoliko zadostujejo za njej storjena razžaljenja in molijo p. n. sv. o.

3. Nedelja, prva v m.; tiha. Čl. r. v. br. trije p. o.: 1. če v br. c. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izpost. sv. R. T. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. Zal. M. b. s. črnim škap.

4. Ponedeljek. Sv. Benedikt PIL. P. o. istim kakor 23. d.

5. Torek. Sv. Julijana. P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 1. d.

6. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kake nabožne vaje na č. sv. Jožefu, prejmejo sv. obh. in molijo p. n. sv. o.

7. Četrtek, prvi v m. P. o. čl. br. sv. R. T. kakor 1. dan.

8. Petek. Marija sedem žalosti. P. o.: 1. onim, ki nosijo višnjevi škap.; 2. čl. br. za duše v v.; 3. čl. br. Zal. M. b. s. črnim škap.; 4. čl. br. sv. Družine; 5. čl. r. v. br. v. br. c.

10. Cvetna nedelja. V. o. danes in vsak dan velikega tedna.

14. Veliki četrtek. P. o.: 1. vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkv; glej opombo (na ovitku). 2. istim, ki danes eno ur molijo ali premišlujejo v spomin, da je ta dan Jezus postavil najsv. Zakrament; 3. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 4. čl. br. sv. Družine. Kakor za vse odpustke, velja tudi za

odpustke velik. tedna, da se morejo sv. z. prejeti v vsej osmini.

15. Veliki petek. Kdor danes pop. od 3 naprej ali jutri do 11 dop. Zal. M. b. vsaj pol ure dela družino z molitvijo ali premišljevanjem, dobi p. o. tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in prejme sv. obh. P. o.: 1. tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; 2. tistim, ki danes ali jutri obiščejo božji grob in molijo p. n. sv. o.

16. Velika sobota. P. o. tretjerednikom, če ponove svoje obljube ta dan ali pa prvo nedeljo po tem, če so danes postavno zadržani.

17. Velika noč. P. o.: 1. vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih postajnih cerkv; glej opombo pod »Razno«; 2. čl. r. v. br. v katerikoli cerkvi; 3. čl. škapulirske br. karmelske M. b. v. br. ali žup. c.; 4. čl. br. N. Lj. G. v. br. c.; 5. onim, ki nosijo višnjevi škapulir; 6. čl. družbe kršč. družin; 7. čl. br. sv. Družine; 8. istim kakor 23. dan. — V. o.

23. Sobota. Bl. Egidij Asiški. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v žup. c. kjer ni redovne.

24. Nedelja, zadnja v m. Sv. Fidel. P. o.: 1. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo sv. r. v.; 2. istim kakor večeraj.

26. Torek. M. b. dobrega sveta. P. o. čl. družbe sv. Petra Klav., če molijo za razširjenje sv. vere in p. n. sv. o.

28. Četrtek. Bl. Lukezij. P. o. istim kakor 23. dan.

29. Petek. Ustanovni dan družbe sv. Petra Klav. P. o. istim kakor 26. dan.

30. Sobota. Bl. Benedikt Urb. P. o. istim kakor 23. dan.

(Glej opombo na ovitku.)

Opomba glede odpustkov. Odpustke rimskih postajnih cerkvá morejo dobiti: 1. tretjeredniki v redovni cerkvi; 2. čl. br. sv. R. T. v br. c.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. c.; 3. čl. br. sv. S. J. v br. c.; mesto obiska br. c. jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo; 4. čl. br. preč. S. Mar. v br. c.; 5. čl. r. v. br. v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih; če jih ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; 6. čl. Marij. družbe v jezuitski cerkvi; kjer te ni, v katerikoli cerkvi, če odmolijo 7-krat Oče naš in 7-krat Zdrava Marija p. n. sv. o.; 7. oni, ki nosijo višnjevi škapulir; 8. čl. br. za duše v v. v br. ali žup. c.

Da se odpustki dobe, se poleg navedenih pogojev zahteva le še prejem sv. z. in molitev p. n. sv. o. Kdor vse to izpolni, ima iste odpustke, kakor če bi obiskal prave postajne cerkve v Rimu.

Ljubljana
Komenskega ul. 4
Telefon št. 3623

Dr. Franc Dergane
šef-prim.kir.odd.v.p.
Ordinira: 11.-1.

Slovenski dom

je naš ceneni popoldnevnik. Izhaja vsak delavnik ob 12 in stane mesečno samo Din 12'—.

LJUDSKA POSOJILNICA v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6
v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše.

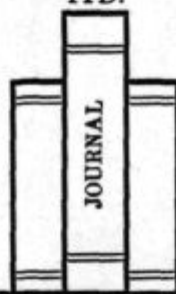
Novo in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpoložljive,
obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%

Marsikoga je zadel. Indijec Sadhu Sundas Singh piše: Nekoč sem sedel ob vznožju Himalaje na bregu reke. Iz vode potegnem okroglo kepo kamna. Razbijem jo, pa je bila znotraj čisto suha, dasi je bila leta in leta v vodi. »Taki so« — pravi nato — »ljudje v Evropi. Stoletja jih preveva že krščanstvo. Žive v krščanstvu, krščanstvo pa ni vanje prodrlo in ne živi v njih. Teža pa ni kriva krščanska vera, marveč trdota njih srca. Materializem (zakopanost v posvetno) in intelektualizem (prevzetnost radi umskega napredka) sta zakrknila njih srca...«

Ali ni ta Indijec povedal resnice? Vprašaj se, če si tudi ti kaj prizadet?

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE

ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA ŠT.6/II

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.
POLAJSUJE muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.

UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menli.

ODSTRANJUJE motnje pri debelenju in napravi vitko.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Reg. S. br. 19.630/933

Dočakajte spomlad v novih čevljih!

15.-

Za lepe dneve najprikladnejši in najcenejši otroški čevlji s podplatom iz gume. Vel. 27-34 DIN 19.-, 35-42 DIN 25.-, v beli in rjavi barvi.

45.-

Zivahnim otrokom za šolo in igranje so najprikladnejši ti polčevlji iz močne kože in neraztrgljivim podplatom iz gume. Vel. 31-34 DIN 49.-, 35-38 DIN 59.-.

19.-

Otroški čevlji iz gume, na zaponko, praktične za šolske otroke, ki imajo daleč do šole. Vel. 27-30 DIN 25.-, 31-34 DIN 29.-, ženske DIN 35.-.

29.-

Udobni platneni polčevlji na zaponko s podplatom iz gume in nizko peto. Izdelani v drap in sivi barvi.

69.-

Zelo ugodni in elegantni damski čevlji, izdelani iz črne ali plavega diftina, s kožnim podplatom. Izdelujemo jih s polpeto ali nizko peto, z različnimi okrasi, a stanejo samo DIN 69.-.

79.-

Nov pomladanski model izdelan iz finega rjavega boksa z okusnim in finim okrasom. kožnim potplatom in lakašto polpeto.

12.-

MIRA
Tanke, toda trajne nogavice, ki lepšujejo linijo noge. Na prstih in peti specialno ojačene.

89.-

Nov pomladanski model. Lahki ženski polčevlji izdelani iz fine telečje kože, črne in rjave barve, s kožnatim podplatom in polvisoko podpeto.

79.-

Udobni in lahki moški sandali s kožnatim podplatom in gumeno podpeto. Otroški od DIN 45.- do 59.-. Ženski od DIN 69.-.

GORDAN
Izvrstne moške nogavice, v različnih desenh in iz čvrstega bombaža in umetne svile.

89.-

Za štrpce in delo so nena-domestljivi ti moški polčevlji izdelani iz močnega boksa, v črni in rjavi barvi, z elastičnim, neraztrgljivim podplatom.

Bata